

ne priklausoma lietuva

SENIAUSIAS LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS KANADOJE

LE PLUS VIEUX JOURNAL LITUANIEN AU CANADA

THE OLDEST LITHUANIAN NEWSPAPER IN CANADA

NR. 19 (1146) XXVIII METAI *** **

1969 m. MAI - MAY - GEGUŽĖS mėn. 7 d. ***

LITUANIE INDEPENDANTE *** INDEPENDENT LITHUANIA ***

Postage paid at Lachine, P.Q.

SAVAITINIŲ IVYKIŲ APŽVALGA

Šiaurės Airijos riaušių metu.

ŠIAURINĖS AIRIJOS NERAMUMAI

Šiaurinėje Airijoje, kuri valdoma Didžiosios Britanijos, neramumai tarp protestantų daugumos ir katalikų mažumos vis dar tebesitęsia. Šių riaušių paskėtoje atsistatydino Š. Airijos ministras pirmininkas Terence O'Neill. Jo vieton valdancioji, protestantų dominuojama, Unionistų partija vieno balso dauguma (17 prieš 16) išrinko naujuoju ministru pirmininku James Chichester-Clark. Unionistų partija valdo Šiaurės Airiją jau beveik 50 metų, bet kol kas nesugeba atrasti formulės kaip sugyventi su gerokai skriaudžiama katalikų mažuma. Nepriklausoma Airių respublika jau nuo seno kovoja už šios Airijos dalies prijungimą prie Airijos respublikos.

Major James Chichester-Clark

lai kardinolai dėl tokio popiežiaus žygio neslepia savo nepasitenkinimo. Naujasis Vatikano valstybės sekretorius nuo 1965 metų buvo Lyons miesto arkivyskupas. Keletą dienų po jo paskyrimo arkivyskupu, popiežius Paulius VI jį pakėlė kardinolu.

PASIBAIGĖ DE GAULLE ERA

Po Napoleono, garsiausio Prancūzijos figūra tapo paleistai "atsargą". Įsitikinęs, kad jo numatytos reformos Prancūzijos savivaldos reikaluose yra tiek svarbios ir jog toliau be jų egzistuoti nebeįmanoma, de Gaulle pasiūlė šį klausimą išspręsti referendumo keliu. "Arba panaikinas senatas ir suteikiama daugiau teisių provincinėm tarybom arba aš pasitrauksiu", - maždaug toks buvo jo reikalavimas. Tautai pabodo kapriziškas generolo elgesys ir balsavo prieš jo pasiūlytas reformas. Taigi ir prieš patį de Gaulle. Reikia pripažinti, kad tai buvo tikrai pati spalvingiausia Prancūzijos figūra po Napoleono. 1958 metais perėmęs valstybės vairą, jis pašalino pilietinio karo grėsmę, atstatė Prancūzijos prestižą tarptautinėje arenoje, ir įkūrė Penktąją Respubliką. Šešių pėdų ir šešių colių ūgio ilganosis generolas, buvo nepabaigiamų kontraversijų objektu tiek pačioje Prancūzijoje tiek ir užsienyje. Dar antrojo karo metu jis yra nemažai įsikyrėjęs JAV prezidentui F.D. Rooseveltui ir Anglijos min. pirmininkui W. Churchillui

(už savo autokratiškumą bei nepriklausomumą). Paskutiniiais laikais jojo laikysena britų ir bendrąją Europos rinką neįsileidimo atžvilgiu irgi per didelio populiarumo jam neužtarnavo. De Gaulle pajėgė antagonizuoti ir JAV vis kritikuodamas pastarosios politiką Vietname, bei atitoldamas nuo Šiaurės Atlanto Pakto įsipareigojimų. Nerado jis didelių simpatijų nei Kanadoj, kai 1967 metais Montrealyje jis šūkavo: "Vive le Québec Libre".

Tačiau savo II metų valdymo laikotarpyje de Gaulle yra atsiekęs ir pozityvių rezultatų; jis sustabdė kraujo pilvą ir suteikė Alžyriui nepriklausomybę. Vėliau susidorojo su savo kariuomenės vadovybės rengtais dviem rimtais sukilimais. O duodamas laisvę buvusioms Prancūzijos kolonijoms Afrikoje, jis sugebėjo išlaikyti ir tęsti su jomis draugiškus santykius.

Georges Pompidou

PRANCŪZAI RINKS PREZIDENTĄ BIRŽELIO MĖN. 1 D.

Po de Gaulle atsistatydinimo pirmą kartą susirinkęs Prancūzijos ministrų kabinetas paskelbė prezidentinių rinkimų dieną š. m. birželio mėn. 1 d. Jei rinkimuose nei vienas kandidatas nesurinktų daugumos balsų, tai birželio mėn. 15 d. įvyktų antri rinkimai ir juose

tekandidatuotų tikslai du (pirmuose rinkimuose daugiausiai balsų gavę) kandidatai. Nors kandidatų pristatymas tęsis iki gegužės mėn. 13 dienos, tačiau jau dabar yra paaiškėję net penki. Tarp jų rimčiausias, atrodo, bus Georges Pompidou, buvęs de Gaulle ministru pirmininku.

Franz von Papen

MIRĖ FRANZ VON PAPEN

Baden mieste mirė sulaukęs 88 metų buvęs Vokietijos kancleris Franz von Papen. Prieš Hitleriui užgrobiančiam valdžią, von Papen tebuvo tik paprastu centrinės partijos atstovu. Tapęs kancleriu 1932 metais, matydamas Nacių partijos išsigalėjimą, jis sumanė juos sušvelninti suteikdamas jiems valdžioje daugiau atsakomųjų postų. Jis net galvojo pasinaudoti nacių partija ir galop paversti ją konservatorišką krikščionių partiją, tikėdamas, kad tokios partijos tų laikų Vokietija kaip tik ir troškusi. Tačiau išėjo visai atvirkščiai, nes tikrumoje, Naciai pasinaudojo von Papenu ir jo padedami išsigalėjo ir net perėmė valdžią į savo rankas. Pats von Papen tapo tik Hitlerio vice-kancleriu. 1934 metais jis viešojo kalboje stipriai puolė nacių už spaudos bei religijos varžymą ir fanatizmo propagavimą, už ką jis buvo vėliau sumintas ir vos neprarado gyvybės.

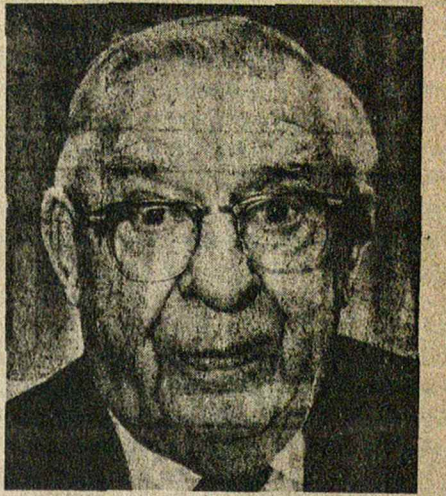
Sakoma, kad pats Hindenburgas išikišęs ir perkalbėjęs Hitlerį. Keista, bet dar tais pat metais jis tapo Hitlerio specialiu pasiuntiniu Austrijai. Po anschlusso jis buvo ambasadoriumi Turkijoje, kur sėkmingai pajėgė išlaikyti turkus neutraliais ir neprisidėti prie vakarų sąjungininkų. Jis taip aktyviai reikišėsi ir šnipinėjimo organizavime. Stebėtina, tačiau, kad tarptautinis kariškasis tribunolas 1946 metais nepajėgė jam prikergti jokios bausmės. Vėliau (1947 metais) Vokietijos denacifikacijos teismas apkaltino von Papen už nacišką persistengimą ir priteisė 8 metus kalėjimo, bet 1949 metais apeliacijos teismas jį pripažino tik smulkiu nusikaltėliu ir paleido iš kalėjimo. Už sugebėjimą laviruoti ir pavojingose situacijose savo kailio pastovų išsaugojimą von Papen buvo gavęs prideramą apskrius lapės vardą.

McNAMARA PRAŠO GIMIMŲ KONTROLĖS

Pasaulinio banko prezidentas Robert S. McNamara, kalbėdamas Notre Dame universitete, kreipėsi į Katalikų Bažnyčią, prašydamas kovoti su, anot jo, didžiausio ekonominio gerbūvio stabdžiu pasaulyje - nekontroliuojamų gimimų skaičiumi. "Nevaldomas prieauglis yra lygiai pavojingas kaip ir atominis karas. Per mažai skaltomasi su abiem pavojais, nes per mažai turima supratimo. Abu pavojai gali ir prives prie katastrofinių pasekmių, nebent elgsimės racionaliai ir nedelsiant", - jis tvirtino.

AR AŠ NESAKIAU?

Ceylono karališkasis astrologas paskutinėmis dienomis gauna labai daug sveikinimų už lapkričio mėnesį išpranašautą 1969 metais įvyksiantį de Gaulle nusostinimą. Tarp kitko, jis tada taip pat pranašavo, kad Kennedy-Onassis vedybos nesitęs nei penkių metų.

George Lesinskas - stikliką iš ryto ir per piet...

104 M. AMŽIAUS SULAUKĖS LIETUVIS

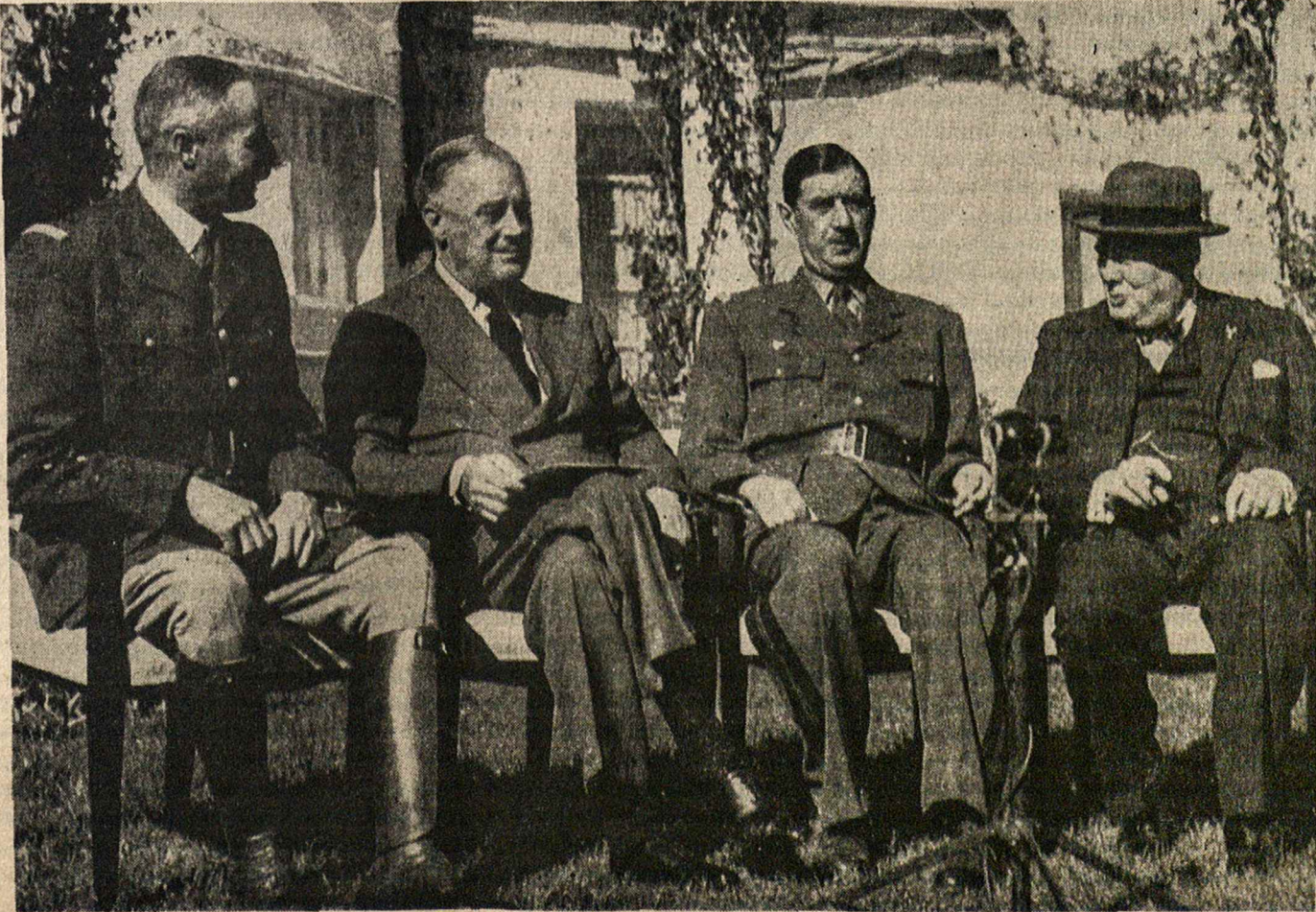
Jurgis (George) Lesinskas, gyvenąs 4535 S. Honore st., Čikagoje, šiomis dienomis sulaukė garbingo 104 metų amžiaus. Ta proga apie jį parašyta Chicago Tribune dienraštyje. Rašoma, kad jis atvyko į JAV iš savo gimtojo krašto Lietuvos 1899 metais. Dirbo ilgai ir sunkiai skerdyklose. Priklausė Šv. Kryžiaus parapijai. Pragyveno jau dvi žmonas. Kardinolas John Cody jį pasveikino jo 104-ųjų gimtųjų sukakties proga ir kartu su laišku atsuntė jam popiežiaus pašventintą rožinį. Paklaustas kokia jo ilgo amžiaus paslaptis, jis reporteriui atsakė: "Stiklikas brandy pusryčiams ir pietums..."

UŽSIMUŠĖ BOLIVIJOS PREZIDENTAS

Pagarsėjęs Bolivijos prezidentas, karo aviacijos generolas, Rene Barrientos žuvo, kai jo malūnsparnis išspainiojo į aukštą įtempimo elektros vielas. Keturioliasdešimt devynių metų amžiaus prezidentas buvo išgyvenęs net septynis pasikėsinimus prieš jo gyvybę. Tačiau labiausiai jis pagarsėjo 1967 metais už partizanų sukilimo sulikvidavimą, kurio metu žuvo ir garsusis kubietis kiršintojas "Che" Guevara. Prezidentas Barrientos paliko našlę, keturis vaikus ir 43 išūnytus vaikus. Vice - prezidentas Luis Siles-Salinas perėmė prezidentavimą iki kadencijos pabaigos (1970).

KREMLIUS VAIDINA TAIKOS APAŠTALUS

Šių metų sovietinis gegužės paradas Maskvoje apsiėjo be militarinės jėgos demonstravimo. Pirmą kartą po daugelio metų Raudonojoje aikštėje nebesimatė tankų, raketų ir kitokių karo mašinų. Žygiavo tik liaudis. Net tribunoje matėsi tiksliai viena kariška uniforma. Skrybėlėti Kremliaus valdovai mojavė kukliai ir taikiai. Apie vieną šių skrybėlėtų proletarų labai įdomiai prasiitarė tarptautinės žinių agentūros. Jų žiniomis, prieš draugą Leonidą Brežnevą Kremlių organizuojamas tylus sąmokslas. Pranašaujama, kad Brežnevo dienos jau suskaitytos.

1943 metais Casablancos konferencijos dalyviai: (iš kairės) - Gen. Giraud, Prezidentas Roosevelt, Gen. De Gaulle ir Winston Churchill.

Jean Cardinal Villot

POPIEŽIUS PASKYRĖ NAUJĄ VATIKANO VALSTYBĖS SEKRETORIŲ

Vatikano valstybės sekretoriaus postas atitinka ministro pirmininko pareigas. Šioms pareigoms paskirtas kardinolas Jean Villot, 63 metų amžiaus prancūzas. Taigi po 55 metų tom pareigom paskiriamas ne italis. Jo pirmataku buvo senelis (86 metų) italas kardinolas Amleto Cicognani, kuris šiomis dienomis atsistatydino iš šių pareigų dėl senatvės. Ita-

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

LITUANIE INDEPENDANTE *** INDEPENDENT LITHUANIA

Už Lietuvos išlaisvinimą! Už ištikimybę Kanadai!
Pour la libération de la Lituanie! Loyauté au Canada!
For liberation of Lithuania! For loyalty to Canada!

"Second class mail registration number 1952"

LEIDŽIA SPAUDOS B-VĖ "NEPRIKLAUSOMA LIETUVA"

Vyriausias redaktorius dr. Henrikas Nagys.
Vyr. redaktoriaus pavaduotojas Vacys Žižys.
Administratorius ir techninis redaktorius Pranas Pankštaitis.

TEL. 366-6220

7722 George Street LaSalle, Montreal-- Quebec-- Canada.

Prenumerata metams: Yearly Subscription Rates:
Kanadoje \$7.50 Canada \$7.50
JAV ir Pietų Amerika... \$8.00 USA & South America... \$8.00
Visur kitur \$8.50 Other Countries \$8.50
Atskiras numeris \$0.25 Single copy \$0.25

Adresų pakeitimas 25 ct. (siųsti prie prenumeratos arba pašto ženklais)
Ilgalaikiai skelbimai, susitarus, gauna iki 50% nuolaidos.

LAIŠKAS MOTINAI...

Kiekvieną kartą, kai atsisveikinu ir kai toluoje pradeda tirpti aprūkusi milžiniško ežero pakrantė-pagalvojau: jos veide kasmet daugiau raukšlių, jos akys sklidinios graudulio... Nesuprantamas, didelis, užiantis, rėkiantis pasaulis teka abipus jų menko žemės rėžio ir savo rankom pasistatytų namų, nes visa jai liko praeityje. Dabar, čia, tiktai kelios lysvės agurkų, keliolika išglostytų medžių, kurie supasi Illinois lygumų vėjuje, paukščiai, kurie atskrenda kiekvieną rytą maudytis po langais ir neapprėpiamas dangus, drebinamas kartas nuo karto praskrendančių lėktuvų... Likimas, atplukdęs motiną į čia, paliko ją bežemėmis. Nebesupranta jos daugelio imantrių žodžių apie muziejinę Lietuvybę, apie supelyjusį geto, apie požeminius apsinuoginimus. Tai, ką motina jaučia, liko toli, atsiminimų migloje. Liko šviečiai žalios pavasario lygumos ir spindintys vandenys, lėtai tekantys po karklais ir mediniais tiltais. Liko senojo Dargio malūnas su gandrulizdžiais ant kraiko ir piemenų švilpiama gaida lazdyno švilpynėmis. Liko rūkas ant ežero ir rasa ant žolės. Liko vėsus, drėgnas smėlio jaukumas pėdose. Liko vakarai, kai iš jūros žaibudamas ir griausdamas artinosi vasaros juodas debesys. Liko vieni atsiminimai. Apie vaikų papurusias galvas, pirmųjų žodžių skaitymą prie žibalinės lempos, basų kojų trepsenimą ant priemenės grindų...

Dabar tu sėdi vakarais viena ant žalios vejos ir žiūri į greitkelio pralekiančias mašinas. Vaikai toli. O vakaras čia pat. Norėtum pamatyti juos, supras-

Alfonsas Nyka-Niliūnas.

MOTINA

Gėsdama paslaptingoj šviesoj Eldorado,
Bėgalinių laukų apkabintam name,
Tu klausai, kaip vaikai, Tavo šviesą praradę,
Lyg apakę klajoja naktim neramiai.

Ir tada suliepsnoji nors vienai sekunde
Paskutinėm ugnim jiems kelius šviesdama,
Ir užgesti tenai, lyg šešėlis, be skundo,
Kaip žvaigždė, bėgalinė naktin krisdama.

IR GERAI, IR BLOGAI... (laiškai mums)

Šiuose laiškuose išreiškiamos mintys nebūtinai atstovauja redakcijos pozicijas ar nuomonę. Laiškai gali būti trumpi-nami. Anoniminiai pasisakymai nebus spausdinami.

KAM RAŠYTI TAI, KO TIKRENYBĖJE NĖRA?

Savo korespondencijoje: "Bendruomeninės Apraiškos", žiūr. "Neprkl. Lietuva" nr. 15 iš š. m. balandžio mėn. 9 d. savanoris A. Šukys rašo: "...šeštadieninė mokykla sugriuvo, gražiai vei-

kusi tautinių šokių grupė suiro, visa St. Catharines bendruomenė pasimetė ir t. t. ir t. t.

Reikia tikėti, kad A. Šukys stojo savanoriu ir Lietuvos kariuomenę, taip pat savanoriškai ir į lietuvišką spaudą retkarčiais parašo, bet labai yra ne-

gražu, kai savanoriškai ir viešai meluoja ir dar pabrėždamas, kad kitados buvo kūrėjas savanoris.

Kaip mažytis vaikas, o tuo labiau kiekvienas suaugęs gali patvirtinti, kad lietuviška šeštadieninė mokykla St. Catharines veikia kaip ir veikusi, t. y. be jokios pertraukos. Kai laike mokytojų suvažiavimo Toronte, daugumoje šeštadieninių mokyklų pamokų nebuvo, tai pas mus pamokos vyko įprasta tvarka ir tuo pačiu laiku.

Tiesa, mūsų šeštadieninėje mokykloje mokytojai pasikeitė ir du broliukai nustojo leide savo vaikus, Dievas žino, gal jiems naujo mokytojo veidas nepatiko, bet vieton jų vaikų - atėjo nauji ir dar iš mišrių šeimų.

Tam tikrais atvejais, vienos ponios dėka, mūsų jaunieji pašokdavo vieną kitą tautinį šokį, bet mes niekad neturėjome nuolatinio tautinių šokių vieneto, kaip kad Hamiltono ir kitos lietuviškos kolonijos kad turi. Tai gi, ko neturėjome, negalėjo ir iširti kaip sav. A. Šukys kad rašo. Be to ir moteris, kuri pamokydavo jaunulius pašokti, nėra viešai ir niekam dar pareiškus, kad jinai daugiau nemokins tautinių šokių.

Kur ir kokį lietuviškos St. Catharines bendruomenės pasimetimą sav. A. Šukys išžiūri? Kuomi tas jo tariamas pasimetimas pasireiškia?

Turime LB apylinkės valdybą, dar gyvuoja kelios organizacijos ir kiekviena vis dar stengiasi kuomi nors pasirodyti viešumoje.

Taip kad lietuviška veikla einanusi stovėjusia vaga, be jokių ypatingų įvykių, tik negailėstingai mirtis mus nuskriaudžia, vis pasirinkdama po vieną iš mūsų neskaitytų lietuviškos kolonijos.

Tiesa, gal prieš metus laiko, sav. A. Šukys yra viešai prasi-taręs, kad St. Catharines yra gan daug negerų lietuvių. Šiuo atveju jis užsimena apie kažką, ką tai juoda ranką mūsų apylinkėje.

Lakoniškai atsakant, tekstų tik pastebėti, kad afrikiečių mūsų lietuviškoje kolonijoje dar nei vieno nėra, o vien tik europiečiai.

Irgi bendruomenės narys St. Catharines, Ont.

"Ilgesniam, sunkesniam dar-bui lietuvis netinka"?...

(J. Alstis "Draugas" 21. II. 69)
Per kels "Draugo" nr. J. Ais-tis (Kossu - Aleksandravičius) "Valpurgijų naktys" straips-niuose išnagrinėjo daug lietuvių aktualijų, problemų iš praeities ir dabarties gyvenimo.

Ten prirašyta, prifilosofuota ir tiesos ir netiesos. Su kalku-riais išskeltais faktais galima sutikti, su kitais ne.

Man krito vienas J. Alščio tvirtinimas: "Ilgesniam sun-kesniam darbui lietuvis netin-ka".

Kelsta pasidarė J. Alstis, tur būt, grynas lietuvis ir savus nlekina, lyg persilėmęs vokiečių nacių teorijomis, kur tautos bu-vo skirstomos į menkavertes ir grynakraujes. SS laikraštis 1942 m. įrodinėjo, kad užimtos tau-tos, jų tarpe ir lietuviai, esą menkesnės veislės, palyginus su grynais vokiečiais-arijais. Bet kaip matome, tos visos teo-rijos subyrėjo.

Visų tautų žmonės tinka ir sunkiems ir lengviems dar-bams. Svarbu į kokias sąlygas jie patenka. Rasų teorija nėra moksliskai įrodyta. Ar vokiečiai, ar anglos, ar prancūzas, ar lie-tuvys - visi vienodai tinka ir lengvam ir sunkiam darbui.

Pervaziavęs per Europos ir Amerikos kraštus, susipažinęs su įvairiausiomis tautomis, pa-sidariau išvadą, kad lietuviai yra viena iš apsukresnių tautų. Tikras lietuvis yra kantrus,

Anglijoje Derby miesto ir apylinkės lietuvių Vasario 16- sios minėjime; dešinėje, Manchesterio lietuvių skautų meno grupė, vadovaujama Irenos Jokubaitytės, kvartetas programoje.

darbštus; taupus, atsargus ir nebijo sunkaus darbo.

Gal kita kalba būtų apie nusi-gyvenusius bajorus, dalį mies-čionių, fantastiškų menininkų, menkų poetų bei rašytojų, kurie dažnai žemės kojomis neslekla.

Pagrindinis lietuvių kamie-nas yra kietas ir atsparus. Per 2000 metų išlalkė branduolį, kalbą, papročius, pergyveno apie 400 karų, žudynių, okupa-cijų. O patekę už jūrų (ir beraš-čiai) sukūrė antrą tėvynę Lie-tuvą, sugebėdami vaikus išleis-ti į aukštus mokslus ir geral ekonomiskai išskurti. Pilna to-klų pavyzdžių iš Kanados ir JA V lietuvių gyvenimo.

Ypač moksle lietuviai gabūs. Pav. Toronte iš 10,000 lietuvių turime artl 150 studentų. Pran-cūzai iš 40,000 tik 40 studentų. Lietuvių studentai % daugiau baigia universitetus, kaip kana-diečiai.

Darbovietėse lietuviai darbi-ninkai ar profesionalai verti-nami kaip geri, sunkų ilgą dar-bą mėgstantys darbininkai. Lie-tuvio, kaip gero darbininko var-das aukščiau stovi kaip slavų.

J. VAIDLONIS

Toronto.

Jūsų naujai redaguojamo laik-raščio esu skaitęs jau keletą nr. Siūlyčiau dėti daugiau pa-stangų laikraščio straipsnių skaldyme lauzyme-kartais ten-ka daug laiko padėti, kol suran-di straipsnio pabaigą. Manau, tai parodys pati ateitis. Nema-nau, kad šio laikraščio skaity-tojai laukia iš Jūsų sensacijų, o tas pailgina laikraščio su-skirstymui.

Vienu žodžiu, sekmės! Pagal sąlygas rėmsime, nes jau pats laikas pribrendo pasakyti tiem, kurie viską perėmė iš savo ran-kas, kad istorija nestovi vietoj-ar tai išeivijoje ar gimtajame krašte.

Tie garsieji kalbėtojai, kurie kalba visos išeivijos vardu, te-prisimena, kad jie yra išrinkti 5-10% balsuotojų. O kodėl? Už tai, kad eiliniam piliečiui dar vis neaišku, kas ir ką atstovau-ja, nes jau buvo seniai reikalin-gas laikraštis, kuris parodytų ir antrąją medalio pusę!

Z. PAULIONIS

London, Ont.

GERBIAMIEJI -

Linkiu Jums viso geriausio ir atsiprašau, kad reikėjo bota-go, pratęsti prenumeratai.

Atyžčiai seku Jūsų darbą ir miela matyti, kad gražiai pro-gresuojat.

Viso geriausio,

Jonas YLA

Čikaga.

REDAKTORIAU,

"Nepriklausomą Lietuvą" no-rėčiau palyginti gražiai skonin-gai paruoštam puotos stalui. - Patiekalai gal paprasti, bet taip puikiai papuošti, sugrupuo-ti, kad negali atsakyti nepara-gavus kiekvieną iš jų.

Ona EIZINIENĖ

Torontas.

JAV LIETUVIŲ BENDRUOMENĖ ŠVIETIMO TARYBOS INFORMACIJA

VASAROS STOVYKLŲ LITU-ANISTINĖ PROGRAMA

Mūsų jaunoji ir jauniausia karta nėra buvusi Lietuvoje. Lietuva jiems nėra tiek žemė, kiek žmonės. Jie turi pajusti ryšį su žmonėmis, kurie yra lietuviai, su mūsų bendruome-ne. Jeigu tas ryšys bus laimin-gas ir turiningas jų apsisprendi-mas už tautą ir ištikimybę tau-tai stiprės, gilės.

Dalyvavimas tautoje yra, da-linai, neapčiuopiamas dalykas: priklausomumo jausmas, rū-pestis, noras, pažinimas. Jis yra, tačiau, ir konkretus: organizaci-jos, jungiančios daug lietuvių arba kai kuriuos, vystoma kul-tūra (literatūra, menas, tauti-niai šokiai, muzika), ir t. t.

Jaunuolis priklauso dviems kultūroms: abi gali ir turi jį praturtinti, abi gali ir turi iš jo laukti praturtinimo.

Šią vasarą stovyklose padė-kim jaunuoliams tai suprasti ir pergyventi, kad vasaros gale jie būtų labiau apsisprende, giliau pajutę ryšį.

Kiekvieno lietuviuko gyven-i-me turėtų būti momentas, kada jis sąmoningai pergyvena džiugią naujieną, kad jo tauta gyva, kad mes turime vien praeitį, bet ir dabartį, kad mes kuriame, brėstame, plečiamės, organi-zuojamės, kad šitoj tauoj jis turi vietą.

Siūlome šiemet per stovyklą sudaryti sąlygas, kad jaunuolis tai patirtų: suprastų, pergyven-tų, išreikštų.

Tema: Mano tauta ir aš. Planuotais pasikalbėjimais ir programomis reikėtų jau-nuolių privesti prie gilesnio su-pratimo savęs, kaip lietuvių, šeimos (NB "Šeimos ir švieti-mo metai"), tautos.

I. Jis:

Koks jo ryšys su tauta? Gimė lietuviu. Lietuvių kultūroj auga (kaip?). Tautiniai šokiai, choras ir t. t. Dalyvauja organizacijose, stovyklose. Lanko mokyklą.

II. Šeima:

Išryškinti šeimos sąvoką. Kraujo ryšys. Tradicijos ir papročiai (pvz. krikštynos, vestuvės, laidotu-vės, Kalėdos, Velykos).

III. Tauta:

PUTNAMO LIETUVAIČIŲ BENDRABUTIS

vedamas N. Pr. M. Seserų, kuria-me lietuvaitės iš įvairių vieto-vių mokosi, gilina si į lietuvių kultūrą. Bendrabutyje keturis kar-tus savaitėje dėstomos mokyklo-je akredituojamos lietuvių pamo-kos (literatūra, gramatika, visuo-menės mokslas, istorija ar geo-grafija); mokosi tautinių šokių, rankdarbių, dalyvaujama chore. Veikia ateitininkų ir skautų orga-nizacijos. Mergaitės lanko katal. gimnaziją Putnamo mieste, ten dalyvaudamos įvairiuose klubuo-se bei pramogose. Priimančios tik gimnazistės. Registracija iki 1969 m. gegužės mėn. 10 dienos. Informacijai prašome rašyti:

Struktūra (apie 4 milijonai; 3 mil. Lietuvoje, 1 mil. išeivi-joje, daugiausia JAV).

Pagrindas (žmonės, žemė, kalba, kultūra). Mūsų ryšiai (PLB, organizaci-jos, lituanistinė mokykla, stovyklos).

PROGRAMA:

Diskusijos tomis temomis. Pavyzdžiui, "Kokie mano ryšiai su lietuvių tauta, kokie su Ame-rika" (abu svarbūs...) "Kada labiausiai pasijantu lietuviu"...

Kalbėtojai: visuomenininkai, kurie papasakotų apie mūsų tautos gyvybingumą (vaikams suprantamu būdu), organizaci-jų vadai, su jaunuimu dirbantieji. Spauda: vaikų aprašymai (stovyklos ar tautine tema) spaudoje su nuotraukomis (kuo greičiau išsiunčiami, kad vaikai dar stovykloje būdami pamaty-tų).

Laikraštėlis: jų pačių lei-džiamas (su priežiūra). Būtinai.

Vakarinės programos: Per lauzą galėtų atvaidinti liet. tra-dicijas ir papročius.

Dainų šventė. Šokių šventė (miniaturiniai, aišku).

Savos kūrybos vakaras (vaikų sugalvoti šokiai, dainos, jų pa-rašyti rašiniai, eilėraščiai).

Literatūros vakaras (koks rašytojas, kaip svečias. Tik kad būtų suprantamas).

Meno vakaras (parodos vaikų piešinių, bent vieno tikro meni-ninko).

(Dėti pastangas lietu-viškais motyvais deko-ruoti sales, iliustruoti laikraštėlių).

Lietuvos diena: skaidrės, muzika, kelionė po Lietuvą (jei užtenkamai vietos stovykloje). Visur, visur pabrėžti, kad Lietuva gyva ir aš jos dalis.

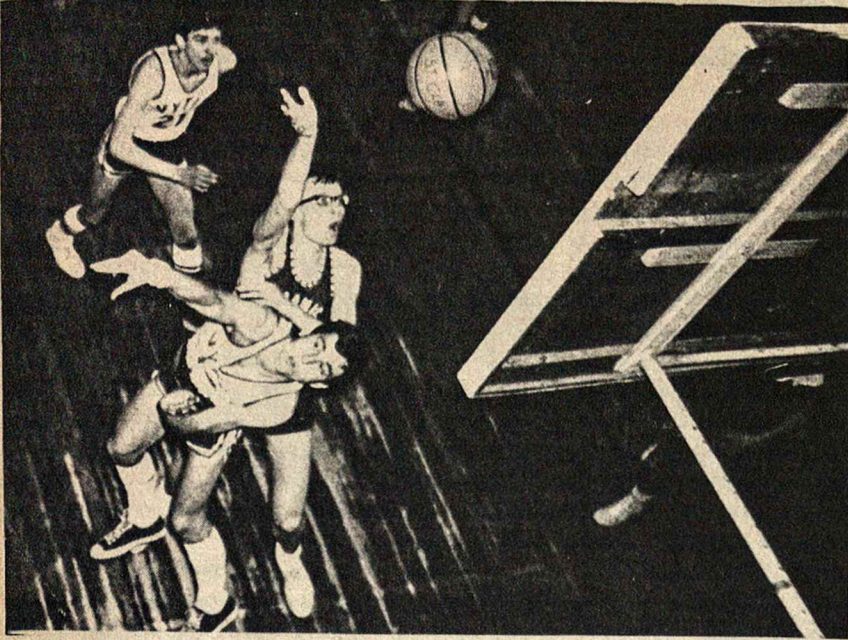
Jei stovyklos norėtų šiomis temomis daugiau informacijų arba smulkesnių nurodymų, kreiptis pas:

Rev. A. Saulaitis, SJ
Weston College
Weston, Massachusetts 02193
arba
Ses. M. Jurgita
I. C. Convent
Putnam, Connecticut 06260

JAV LB Švietimo Taryba
1969 Lietuvių Švietimo ir Šei-mos Metai.

Putnamo bendrabutyje iškilmės, Immaculate Conception Convent Putnam, Conn. 06260, USA. Tel. (203) 928-5828. (Ses. M. Jurgita).

Iš jaunių A klasės varžybu: Toronto Vytis - Čikagos Lituanica. Nuotrauka K. Baltrūno.

42 KOMANDOS ŠALFASS - gos METINĖSE ŽAIDYNĖSE

Balandžio 12-13 d. d. Klevelande vyko Š. Amerikos lietuvių metinės krepšinio ir tinklinio pirmenybės. Įsidėmėtina, kad šiose pirmenybėse dominavo jaunimas. Dalyvių skaičius viršijo tris šimtus.

Jaunių A klasėje (krepšinyje) varžėsi 8 komandos, dvi iš Kanados - Toronto Aušra ir Vytis. Žaidimo klasė gana gera ir nesijautė ryškaus skirtumo tarp visų aštuonių. Netolimoje praeityje "kanadiečiai" nepajėgdavo sudaryti rimtesnio pasipriešinimo "amerikonams". Ši kartą, nors ir pirmąsias vietas laimėjo Cicero ir Čikaga, Aušra ir Vytis buvo lygūs varžovai. Paskirų susitikimų pasekmės: Cicero Ateitis - Čikagos Lituanica 60:49, Toronto Vytis - Cicero Vėtra 55:42, Klevelando Žaibas - Toronto Aušra 59:31, Čikagos Neris - Detroito Kovas 66:49. Baigmėje Cicero Ateitis nugalėjo Čikagos Nerį 64:43 ir tapo šių metų Š. Amerikos jaunių A klasėsmeisteriu. Dėl trečios vietos, Vėtra įveikė Žaibą. Paguodos rate Vytis laimėjo prieš Lituanicą 59:56 ir Aušra

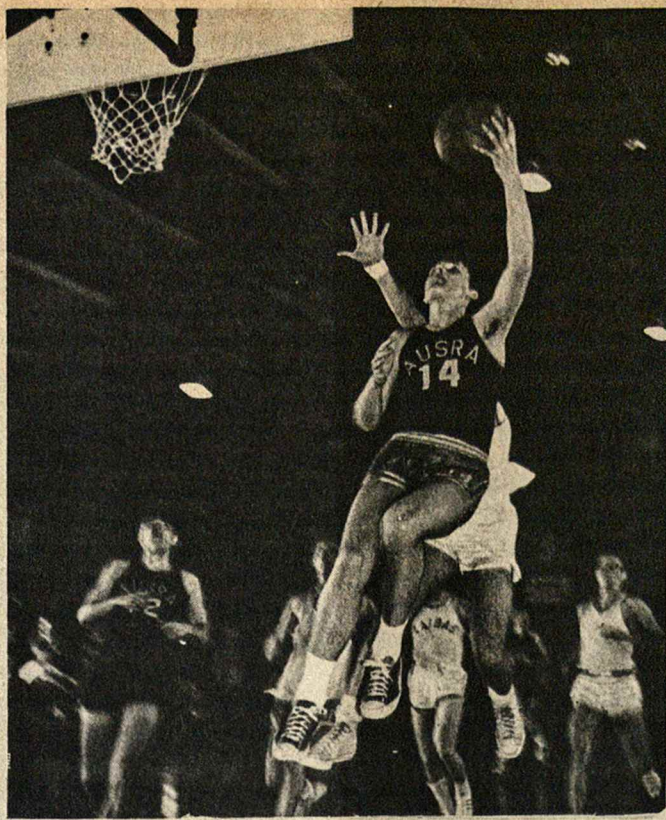
D. Kovą 61:47. Vėliau Vytis pralaimėjo Aušrai 73:57.

Jaunių B klasėje (krepšinyje) meisteriu tapo Hamiltono Kovas laimėdamas prieš Čikagos Nerį 46:36. Pusfinaliuose H. Kovas laimėjo prieš Čikagos Lituanicą 35:34. Ankstyvesniose rungtynėse nugalėjo Toronto Vytį 44:31. Šioje klasėje dalyvavo 7 komandos: Čikagos Ask Lituanica, Čikagos Neris, Klevelando Žaibas, Detroito Kovas, Hamiltono Kovas, Toronto Vytis ir Toronto Aušra. Jaunių B klasė daug žadanti atečiai. Gražus būrys jaunųjų krepšininkų yra patyrusių mūsų trenerių globoje.

Vyrų A klasėje (krepšinyje) varžėsi 5 komandos. Čikagos Lituanica, Čikagos Jungtis (naujai susikūręs klubas), Čikagos Neris, Klevelando Žaibas ir Cicero Vėtra (taip pat pirmą kartą pirmenybėse. Vėtros komandoje matėsi daug naujų veidų. Nenoromis persasi klausimas, - ar jų lietuviškumo statusas buvo patikrintas?). Cicero Vėtra baigmėje laimėjo prieš buvusį tris metus iš eilės meistrį Čikagos Nerį 87:67 ir tapo šių metų meisteriu. Prieš patekdama į finalus Vėtra laimėjo

prieš Klevelando Žaibą 55:51. Kitos pasekmės: Lituanica - Jungtis 65:59, Neris - Lituanica 81:57. Šioj klasėj jaučiasi nuosmukis. Varžybos nedarė stipraus įspūdžio, gal dėl to, kad visuomet kovingi ir gyvumo įnešą Čikagos Neo - Lithuanai, su puikioju Edžiu Modestavičium, Šilingu žaidynėse nepasirodė. Rytų apygardos atstovai, Ansonijos Geležinis Vilkas su vis dar aukštumoje stovinčiais Ciriela, Adzima, Bazėnu, Ridiku taip pat nedalyvavo. Detroito Kovo Čekauskas, Skaisgiris, Kovui startuojant B klasėje, žaidynėse nedalyvavo. Tai dalis mūsų vyrų A klasės elito, kurio nedalyvavimas nunešė žaidynių nuotaiką, gerą krepšinio spalvą ir klasę. Naujasis klubas Vėtra, kuriam buvo užskaitytas čempionatas, reikšės kiek stipriau, tačiau baigmėje, Neriai nepajėgiant išvystyti žaidimo, nesugriebiant iniciatyvos, be to, be galo nesekmė lydin, rungtynės darė nebeįdomų vaizdą.

Pirmą kartą Sąjungos sportinės veiklos istorijoje buvo varžomasi vyrų B klasėje (krepšinyje). Šioje klasėje dalyvavo 4

Iš jaunių A klasės varžybu: Toronto Aušra - Klevelando Žaibas. Metimą daro Aušros Rautinšas. Nuotrauka K. Baltrūno.

komandos: Toronto Aušra, Cicero Ateitis, Klevelando Žaibas ir Detroito Kovas. Toronto Aušra baigmėje laimėjo prieš Cicero Ateitį 61:58 ir tapo Š. Amerikos meisteriu. Pusfinaliuose Aušra nugalėjo Klevelando Žaibą 66:40. Ateitis laimėjo prieš Detroito Kovą 64:48.

Tinklinyje varžėsi 10 komandų A ir B klasėse. Visos moterų ir mergaičių. Vyrų ši kartą nebeįdomi? Laimėtojai tapo Klevelando Žaibas. Dalyvavo Čikagos Neris, Cicero Vėtra, Detroito Kovo ir Klevelando Žaibo tinklininkės.

Ši metinė sporto šventė praėjo geroje jaunuliškoje nuotaikoje. Atrodo, kad lietuviškas sportinis judėjimas vis tik dar yra gana gyvas. Organizacinės bėdos, kas liečia pačią Sąjungą, reikia gydyti, jos yra pagydomos. Vyresnieji vadovai turime pagaliau pradėti suprasti, kad jaunimui savą duoklę dar neatdavėme. Padėkime jam įveikti norimą jį išlaikyti arčiau savęs, savoje lietuviškoje sporto bendruomenėje.

Sig. KRAŠA USKAS

Eltos Informacijos

DABARTINĖS LIETUVOS ŽEMĖS ŪKIS

Maskvos Lietuvai paliktas žemės plotas dabar yra 65,300 kvadratinų kilometrų arba 6 milijonai 530 tūkstančių hektarų.

Maždaug 28.4% to ploto, būtent, 1 milijonas ir 861 tūkstantis hektarų yra miestai, keliai, valstybiniai miškai ir kiti valstybės priklausomybės laikomi plotai. Likusieji 4 milijonai ir 669 tūkstančiai hektarų yra paskirti žemės ūkiui. Šis plotas yra padalintas kolchozams, sovchozams ir sklypininkams, tai yra, žemės ūkio ir iš dalies įvairios pramonės darbininkų bei tarnautojų šeimoms.

Kolchozams tos žemės yra pavesta 2 milijonai 922 tūkstančiai ha, arba beveik 63% visos žemės ūkiui naudojamos žemės. Sovchozai tos žemės valdo 1 milijoną ir 466 tūkstančius ha, arba 31%. Asmeniniam naudojimui yra išskirstyta 281 tūkstantis ha. Taigi vadinamajam socialistiniam ūkiui atiduota 94% žemės ploto, o "privatininkams" tik 6%.

Bet ir šiame plote nemaža dalis yra ūkiui netikusios ar dėl kitų priežasčių nenaudojamos žemės (keliai, pastatai, kiemai, gatvės, alkštės...). Kolchozuose gamybai nenaudojamos žemės 27%, sovchozuose 26%, bet sklypeliuose — tik

3%. Tad naudmenų, ariamos žemės su pievomis, ganyklomis ir sodais) lieka: kolchozuose 2 mil. 131 tūkst. ha, sovchozuose 1 mil. 211 tūkst. ha, o sklypeliuose — 272 tūkstančiai ha. Naudmenų santykis tarp kolchozų - sovchozų ir sklypelių — 92.2% ir 7.8%.

Reikšmingiausias yra ariamos žemės pasiskirstymas. Iš viso ariamos žemės skaičiuijama 2 mil. 505 tūkst. ha. tai yra kone 500 tūkst. ha mažiau, kaip 1939-40 metais. Kolchozuose ariamos žemės 1 mil. 551 tūkst. ha, sovchozuose 732 tūkstančiai, o sklypeliuose — 222 tūkstančiai. Nušimčiais — kolchozai - sovchozai turi 91.14% ariamos žemės, o sklypininkai — 8.86%. O apytikriai, bet vaizdingiau, tai galima skaičiuoti, kad šalia maždaug kiekvienų 10 ha dvaro dirvų yra beveik 1 ha kumetyno daržų...

Kolchozų Lietuvoj dabar 1519, o sovchozų — 310. Jie nevienodi, bet apskaičiavus vidurki, jie štai kokie atrodo:

Kolchozas — 1404 ha naudmenų, iš jų 1022 ariamos žemės. Sovchozas atitinkamai turi 2777 ir 1894 ha. Kolchozas apima vidutiniškai 171 kiemą, o dirba jame (neskaitant administracijos) 215 žmonių. Įsidėmėtina, kad tik iš maždaug ketvirtadalio kiemų kolchozų

dirba po du žmonės, o iš visų kitų tik po vieną. Tokia pati dirbančiųjų proporcija buvo ir 1960 metais, ir 1955 m. Bet nuo 1955 metų (per 11 metų) kolchozininkų kiemų sumažėjo visu šimtu tūkstančių: buvo 360,200, o liko tik 260,200. Ir dirbančių kolchozuose iš beveik 450 tūkstančių liko tik 326 tūkstančiai. Į sovchozus pateko apie 83 tūkstančius (nes sovchozų vietoj 87 dabar 310, prisidėjo 22v, kai kolchozų per tą laiką sumažėjo 265-kiais). Apie 41 tūkstantį, matyt, pabėgo į miestus, o iš ten gal ir į visokius tolimus kraštus.

Vienam kolchozininkų kiemui tenka dirbti-prižiūrėti apie 8 ha kolchozinės žemės, iš to 6 ha dirvų.

Sovchoze vidutiniškai dirba 327 darbininkai ir 29 administracijos pareigūnai.

KIEK MOTERŲ OKUPUOTOJE LIETUVOJE

Anot Maskvoje leidžiamo Statistikos Žinyno (Viestnik-Statistiki, 1969, Nr. 1), skirtumas tarp vyrų ir moterų skaičiaus, palyginti su nepriklausomybės laikais, esąs padidėjęs daugiau kaip dvigubai. Būtent, pirmą Lietuvos moterų būdavo apie 52 proc., o dabar — 54 proc. gyventojų skaičiaus. Tai reiškia, kad pirmą tūkstančiui vyrų būdavo 1083 moterys, o dabar — 1174. Dabar "perteklius" daugiau kaip dvigubai didesnis.

Tokia pati proporcija — 52 proc. moterų ir 48 vyrų — esanti kolchozuose dirbančiųjų. Bet kadangi iš trijų ketvirtadalių kolchozinių sodybų į kolchozų darbus eina tik po vieną asme-

nį, tai išeina, kad iš apie 40 proc. sodybų į darbus eina tik moterys, greičiausia, našlės.

Vadinamajame liaudies ūkyje, tai yra, daugiausia miestukuose darbuose, darbininkių ir tarnautojų moterų nuosimtis irgi auga. Anot to paties žinyno, Lietuvoj to srity 1950 metais buvo 38 proc. moterų, 1960 — 43 proc., o 1967 — jau 48 proc.

Kaikuriose profesijose — pavyzdžiui, gydytojų ir mokytojų — moterų skaičius siekia ir net pražoksta tris ketvirtadalius. Anot minėto žinyno, jau 1962 metais Lietuvoj buvo 3,619 moterų gydytojų, ir tai buvo 75 proc. viso gydytojų skaičiaus. Mokytojų moterų 1966-67 mokslo metais buvo 75.6 proc., o pradžios mokyklose (keturiose pradinėse klasėse, arba skyriuose) net 89.5 proc. Ir aukštesnėse klasėse (nuo 5 iki 11) 78.5 proc. mokytojų moterys. (Žr. LTSR Ekon. ir Kult. — 50).

Kauno gyventojai

1969 sausio 1 Kaunas, anot Tiesos (vasario 2) pranešimo, pasiekęs 301 tūkstančio gyventojų skaičiaus. (1939 buvo 155 tūkstančiai).

Vasario 4 buvo pranešta, kad jau suplanuota statyti nauja Kauno miesto dalis — Kalniečiai (už VII forto, tarp Jonavos plento ir Eigulių). Kalniečiai užims 160 hektarų plotą ir ten busios vietos 36 tūkstančiams gyventojų. Išplanavimo autorė — Gražina Miškinienė.

Elektra kolchozo gyventojam

Iš atsakymo (Komj. Tiesoj, vas. 25) į vieno rokiškėnų kolchozo gyventojų paklausimą, matyti, kad elektros įvedimo į jų trobas kaina buvo tokia: už lauko linijas — po 211 rublių 62 kapeikas kiekvienam kiemui, o už įrengimus viduje —

nuo 10 iki 100 rublių, žiūrint kiek kur taškų įvesta. Taigi kainos "kaip Amerikoje". Tik ne uždarbiai.

Nauja Vilniaus vadovybė

Vilniaus miesto valdžioje įvyko žymių pasikeitimų. Ligšiolinis miesto vykdomojo komiteto pirmininkas, kitaip sakant miesto valdžios galva (burmistras) J. Vildžimas neseniai tapo iškeltas pavaduotoju prie Sumausko, ir dabar į jo vietą laikinai paskirtas Vytautas Sakalauskas, 35 metų amžiaus inžinierius, pastaroju metu dirbęs kompartijos vilniškio CK pramonės-transporto skyriaus vedėju.

Pasikeitė ir Vilniaus miesto vykd. komiteto sekretorius. Sekretorius buvo Jurijus Bielousovas. Tas atšauktas į Maskvą. Jo vieton ateina Kazimieras Mackevičius, kuris yra kompartijos Vilniaus miesto pirmasis sekretorius.

PATVARUS KOLONIZATORIS

Pasigarsino dar vienas tipiškas Lietuvos kolonizatorius, kolonizavimo per pramonę pavyzdys. Ši kartą pasigarsino dar nei nemiręs, tik į pensiją išėjęs. Tai petrapilietis-leningradietis Michailas Ardamačskis. Gimęs ir augęs Petrapij-Leningrade, po karo dirbęs Maskvoj ir Čeboksaruose, 1957 atsiųstas į Vilnių ir paskirtas elektromechaninės gamyklos "Elfos" direktorium. Čia ir direktoriavo iki praėjusių metų. Negrįžo į savo gimtąjį miestą ir į pensiją išėjęs: pareigingai pasilieka Lietuvoj, kaip rusišką dązo lašas Lietuvos veide...

Seni bolševikai tragiškai žuvo

Senosios kartos bolševikams Lietuvoj beveik neįmanoma prisiminti praeitį, neužkliuvus už "virvės pakaruoklio namuose". Balandžio 3-os Valstiečių Laikraštį vienas slaptyvardininkas minėjo smarkaus bolševiko Kazio Labučio 80-tąjį gimtadienį, ir priminė štai ką:

"Aštuonerius metus K. Labutis buvo tšomas po Lietuvos kėlėjimus, kol visiškai suiro sveikata. 1935 metais Lietuvai ir TSRS pasikeitus politiniais kaliniais, jis buvo nusiųstas į Sverdlovsko sritį kur pasigydyt, dirbo metalo fabrike šaltkalviu. 1937 metais tragiškai žuvo".

Kas bent kiek susipažinęs su bolševizmo istorija — o Lietuvoj dabar visi turi būti su ja, kad ir pagražinta, susipažinę, o tai nereikia aiškinti, ką reiškia "tragiškai žuvo 1937 metais". K. Labutis buvo prinokęs tada "tragiškai žūti", nes buvo ankstyvasis ir tarptautinio masto revoliucionierius, taigi jau vien dėl to Stalino čekistams įtartinas. Mat jis, I karo metu pasidavęs austrų nelaisvėn, prisidėjo prie Bela Kuno revoliucijos Vengrijoj ir ten net nemažą karjerą padaręs: buvo tapęs karinio dalinio komisaru ir "vada-vo" Slovakiją. Komunistų valdžiai Vengrijoj sugriuvus, Labutis buvo iš Vengrijos išstremtas, atvyko Lietuvon ir bandė čia "daryt revoliuciją". Dėl to pateko į kalėjimą ir vėliau buvo atiduotas į Rusiją. Ten, be abejo, pamatė, dėl kokio "darbininkų rojaus" jo tiek metų kovota... Turbūt, neiškentė ir neprasitaręs. Ir taip, ištesėjęs 13 metų Lietuvos vadinamojo "baltojo teroro", "raudonajam rojui" nė dvejų metų neišgyvenęs "tragiškai žuvo"...

Balandžio 2 Tiesa pranešė, kad mirė (Odesoj) kitas Kazys — senas bolševikas, pavarde Gumbilevičius, kilęs iš Pakruojos apylinkės. Tas, kaip 1919 metais su bėgančiais rusais raudonarmėčiais iš Lietuvos pasitraukė, taip jau niekad ir nebeįėjo. Bet... tuo pačiu metu, kai Kazys Labutis "tragiškai žuvo", Gumbilevičius irgi "asmens kulto sąlygomis buvo neteisėtai apkalintas, kalinamas. Reabilituotas 1956 metais"... Vadinasi, išsiko-vojo sau 20 metų kalėjimo. Po to Lietuvoj nė nesirodė.

Tai dar du lietuvių vardai į sąrašą tų, kuriems rusiška bolševikija taip žiauriai nedėkingai atsilgino už tėvynės išsižadėjimą jų labai.

"If you'd used C-I-L paint last time, darling, you wouldn't be painting now."

De LaSalle
HARDWARE

• Pirkdami įsitikinsite, kad pigiausiai ir geriausiai dažais atliekate savo namų pavasarinis dažymus.

• Taip pat dažymui visos priemonės ir problemoms esant, patarimai.

• Langams stiklai ir jų įdėjimas.

W. THEROUX prop.
7688, Rue Edouard Street
LaSalle.

TEL. 365 0470

KULTURINE KRONIKA

"KAI ŽODIS KRENTA Į GERĄ DIRVĄ"...

Šių metų balandžio mėn. 26 d. Montrealio visuomenė turėjo tikrai pakilią ir nuotaikingą iškilmes bei koncertą - naujai susikūrusio Montrealio jaunimo ansamblio "Gintaras" krikštynas. Iš tiesų, nedažnai tenka būti liudininku tokio darnaus ir kūrybingo dviejų kartų bendradarbiavimo. Gausiai sugužėjusios publikos laukė daug staigmenų: linksmas būrys jaunų svečių iš Toronto, atvykusių mūsų jaunųjų talentų šventė, skoningai papuošta ir apšviesta (Tėvų komiteto iniciatyva ir triūsų) patalpos ir scena, rengėjų kietas nusistatymas nevilinti koncerto pradžios ir neleisti salėnunaravų pavėlavusiųjų.

Oficialioji dalis pradėta invokacija. Po jos sekė jautrus "pirmojo Gintaro pensininko", kaip jis save pavadino, Vuko Akstino žodis. Poetišku žodžiu jis prisiminė, kaip kūrėsi Dainavos kalmeliuose ansamblis, ir kokią išpūdį paliko jų kartai susitikimai su jaunais žmonėmis iš tėvelių giminės, kada Lietuva tapusi nebe pilšva dėmele gaubuly, bet realybe. Po to krikšto tėvų vardu (jais buvo ponios: sol. E. Kardelienė, M. Jonynienė ir D. Viskontienė; pp. S. Kairys, P. Rudinskas ir J. Šablauskas) tarė žodį inž. J. Šablauskas, išreikšdamas džiaugsmą matyti gražų dviejų kartų bendravimą, ir atpasakodamas kaip kūrėsi ansamblis. Perskaičius krikšto aktą, buvo nutraukta maršas, dengusi scenoje Gintaro emblemą. Atydesnė publikos dalis jau buvo atspėjusi ansamblio vardą.

Po to sekė tėviška, pamokanti, Kanados Lietuvių Bendruomenės valdybos vicepirmininko ir Kultūros Komisijos pirmininko p. St. Kairio kalba. Preleventas pats uoliai dirbęs su

Zigmas Lapinas, ansamblio vedėjas

tautinių instrumentų grupe Toronte, ragino montrealiečius kruopščiai ir atsakingai kultivuoti muzikos meną.

Trumpą, bet labai jautrų žodį jauniesiems tarė dail. A. Tamošaitienė, palinkėdama, kad maža juostelė, idėta jos adresan, rištų tikru saitu jaunuosius su Lietuva.

Originaliai pasveikino gintariečius Toronto "Birbynės" grupę, nusprendusi jiems atlikti eilę savo repertuaro (labiau etnografiško nei montreališko) dalykėlių: sutartinčių ir melodijų skudučiams. Dar išpūdingiau praskambėjo jų įsijungimas koncerto pabaigoj, kai buvo giedama "Lietuva brangi".

"Gintaro" ansamblio, susidedančio iš muzikinių liaudies instrumentų kapelos, tautinių šokių grupės ir merginų kvarteto, programa buvo sumaniai, apgalvotai sujungta į vieną muzikos - dainos - žodžio ir šokio pyne, suteikiant kiekvienai skilčiai galimybę švystelti savo sugebėjimais. Gal labiausiai buvo nuskriausta taut. šokių grupė (vadovė H. Lapinienė), nes jai palikta aikštelė (Lebensraum) buvo aiškiai permaža.

Klauso tojus pavėgė birbynių kvartetas, su stebėtinu įsijautimu, laisvumu ir ritmo pagava išpildęs porą liaudies melodijų. Merginų kvartetas, kurių judesio laisvę varžė statybinis mi-

krofonas, irgi gražiai susidainavęs. Jei girdėtos paskalos teisingos, ši grupė yra vėliausiai susiformavusi. Tai ryškiai jų repertuaro, kuriame persvara stovyklinių, lauko dainų, sentimentalių baladžių. Vedėjai p. I. Kličienei prieš akis sunkus uždavinys rasti aukso vidurį tarp specifiniai tautosakinio "Birbynės" repertuaro, ir neužkankinto emigrantinio folkloro. Kompozicija "Ramunėlė", bisuota publikai, jau pirmas žingsnis ta kryptim.

Programos montažui specialiai dr. H. Nagio parašytą žodinių jungiamąjį tekstą perskaitė A. Pocauskas ir Rasa Lukoševičiūtė. "Perskaitė" aiškiai netikęs žodis Rasos Lukoševičiūtės atveju, nes faktinai ji perteikė jausminį teksto krūvį su pasigerėtinu įsijautimu ir tiesa.

Nemalant pro šalį, pasakytina, kad tai, turbūt, pirmas kartas Montrealy (bene dvidešimties metų būvyje), kad nuo scenos pasigirsta iš čia gimusio lūpųne patosiška deklamacija, ne mokinukiškai atbarbentas tekstas, bet, aiškiai gabios meniniam skaitymui, jaunuolės interpretacija. Mums nuo seno įsikalusiem sau, kad tai neįmanomas, negalimas dalykas. Rasos Lukoševičiūtės "išstojimas" buvo vienu įstabiausių vakaro momentu. Girdint Algį Lapiną traukiant, kaip tikrą vyrą, birbynę, girdint smagiai įstojančius birbynininkus ir padaužas lumzdelininkus, girdint Rasą Lukoševičiūtę kalbant su didele tiesa apie mūsų žemės auksą - gintarą, nenoromis dingtelėjo mintis, kad scenoje stovi nauja, po lietuviškojo "Aggiornamento" subrendusi karta.

Bendrai paėmus visas muzikinis ansamblis (jei neminim specialiai kanklininkų, tai vien todėl, kad jos neturėjo progos dar pilniau pasireikšti) yra padaręs didelę pažangą. Montrealis tikrai turėtų didžiulius tu rėdamas Zigmo Lapino asmeny ištvėmingą, kantrų žmogų, kuris ištiesi.

Torontieškiai parodė gražaus sąmojaus, įteikdami "Gintaro" vadovui p. Z. Lapinui kaimiška išmargintą lazdą. Girdi, gintariečiams vanoti, kai neklusau. Ar po panašią dovaną įteikė jauniejai menininkai savo tėveliam, nežinia. Bet kiekvienam aišku, betėvų pasišventimo, sugebėjimo dirbti drauge, nei šis ansamblis, nei šis koncertas nebūtų niekad realizavęsis.

Po koncerto įvykusios vaišės (dar viena "koronė" tėvų komitetui) ir šokiai praėjo geroj nuotaikoj. V. A. J.

Šokėja Birutė Vaitkunaitė - Nagienė, pagrindinio Jūratės vaidmens išpildytoja ir "Jūratės ir Kastytis" pastatymo choreografe.

MODERNAUS ŠOKIO PASTATYMAS "JURATĖ IR KASTYTIS"

Kaip jau spaudoje skelbiama, gegužės mėn. 17 ir 18 d. d., Čikagoje, statomas modernus baletas "Jūratė ir Kastytis". Mai ronio baladė visiems gerai žinoma. Jūratė pamilsta ir nusivylia jo savo povandeninę gintaro pilį žveją Kastytį. Dievatis Perkūnas dėlei to supyksta, sudaužo Jūratės pilį, o Kastytį išmeta krantan. Jūratė klaidžioja ir ieško jo verkdama. Tokių romantiškų padavimų esama ir kitų tautų liaudies kūryboje, betgi lietuviškoji vandenų mergaitė skiriasi nuo kitų tuo, kad šalia audringų turi nemažą ir lyriškų bruožų, šalia džiaugsmo - ir liūdesio. Juozas Gruodis, sukomponavęs šiai baladei mu-

ziką, galvojo apie pastatymą šokio formoj. Kompozitorius naudoja savo muzikoj nemažą liaudiškų motyvų. Čikagoj ruošiamas pastatymas bus modernaus šokio stiliaus. Kai kurias Gruodžio muzikos detales kompozitorius Darius Lapinskas (koordinuojąs ir visą pastatymą) pervedė moteriškam balsui. Dainuos solistė Aldona Stempužienė. Pastatymą įvestas ir žodinis tekstas, kurį išpildys dramos aktorius Leonas Barauskas, palydimas retkarčiais mišrių balsų kalbėtinio choro. Visą pastatymo choreografiją paruošė ir pagrindinį Jūratės vaidmenį atliks mūsų išraiškos šokio menininkė Birutė Vaitkunaitė - Nagienė su savo studentėmis iš Toronto universiteto (kuriame Birutė Vaitkunaitė jau tretį metą dėsto modernų šokį). Kastytį šoks G. Gilbert. Merginų tarpe šoks ir viena lietuvaite - Regina Kryžanauskaitė. Orkestrui diriguos Darius Lapinskas. Filminiai efektai atlikti Tėv. A. Kezio, S. J. Tai pirmas tokio pobūdžio pastatymas mūsų išeivijos istorijoje, todėl susilaukė didelio visuomenės susidomėjimo. Pastatymas įvyks Marijos Aukšt. mokyklos salėje, gegužės mėn. 17 d. 8 val. vakaro, o gegužės mėn. 18 dieną, 3 val. p. p.

Bilietai gaunami "Margutyje", kuris šį pastatymą ir rengia.

"Gintaro" ansamblio šokėjos su savo vadove (iš kairės) A. Staškevičiūtė, S. Žurkevičiūtė, V. Žitkutė, K. Bendžiūtė, D. Kerbelytė, A. Žurkevičiūtė, R. Styraitė, H. Lapinienė, R. Bunytė. J. Šablauskas nuotrauka.

6.

VINCAS MYKOLAITIS-PUTINAS

Atsiminimai

Visi mes branginame jaunystės atsiminimus. Ir juo tie atsiminimai ankstyvesni, juo jie mums malonesni. Net ir iš esmės nemalonus tolimesnės praeities įvykių bruožas laikas sušvelnina, nutrina, ir mes mieliai juos prisimename, jais gerimės. Apie ankstyviausias savo kūdikystės dienas aš žinau tik iš tėvų, daugiausia motinos žodžių. Aš esąs gimęs menkutis, silpnutis, tačiau nuostabiai greitai sustiprėjęs. Dešimties mėnesių jau vaikščiojęs ir kalbėjęs. Net keista būdąve matyti mane tokį mažą - „kaip šaukštą“ - jau einantį savomis kojomis. Sako, kad tai jaunos tetos, su manimi žaisdamos, vedžiojamos, išmoko taip anksti mane vaikščioti. Neatsimenu, kaip motina ištraukė mane iš „sodžėlkos“ - kūdros, kur ji ant lentos skalbė, o aš žaisdamas įkritau į vandenį. Ji sustvėrė mane už užkulnio ir ištraukė. Mano atmintis siekia vieną giedrą vasaros dieną laukuose. Aš guliu aukštelininkas ir žiūrau į plaukiančius balus debesėlius. Staiga mane apima baimė. Aš pašoku ir, šaukdamas „mama, dangus bėga“, puolu prie motinos. Dar atsimenu, kaip, vaikščiodamas už kluono takeliu, pievos pakraščiu, įsižiūrėjau kyšantį iš žolės samanotą akmenį, nuostabiai panašų į žmogaus galvą, su akimis, nosimi, burna. Nors žinojau, kad tai akmuo ir ne kartą buvau jį iš arti matęs, vis dėlto tas iš tolo panašumas į žmogaus galvą keldavo man neaiškios, prietaringos baimės jausmą. Ir po šiai dienai many yra užsilikęs polinkis ieškoti žmogaus veido bruožų debesyje, medžių šakų painiuose šešėliuose, vakaro prieblandos siluėtuose. Žmogus, matyt, yra linkęs pralaužti savo uždaramą, ribotumą, skiriančią jį nuo visatos vienišumą ir ieškoti gamtoje tegu ir efemerinių, iliuzorinių giminytės, tapatybės bruožų. O gal tai elementarus pasireiškimas animistinės panteistinės pasaulėjautos, į kurią iš pat jaunystės turiu palinkimą?

Iš ankstyvosios jaunystės atsime nu vieną dainelę, kurią man dainuodavo močiutė:

Oi tu, žvirbli, — ko, ko, ko!
Kur tu tupi? — kamine,
Su lapine kepure.
Ką tau skauda? — Negaliu.
Oi, žvirblis nabagėlis,
Visas sirgo, negalėjo,
Galvelę skaudėjo,
Galvelę skaudėjo.

Dainelę buvo galima pratęsti kiek norint. Vietoj „Galvelę skaudėjo“, kartojant dainuodavom „Kojele skaudėjo“, „Sparnelį skaudėjo“ ir t. t. Negalėčiau tvirtinti, kad ta dainelė sužadino manyje paukščių meilę. Bet iš visos gyvosios gamtos aš labiausiai myliu paukščius. Paukštis — dvasingiausias gyvis. Jis skraido, jis čilba, jis mirga daugybe spalvų. Aš nežinau nė vieno keturkojo, kurio būtų malonu klausyti. Tik paukščiai apdovanoti muzikalumu. Tiesa, ne visi. Naminiai paukščiai — vištos, žąsys, antys, kalakutai — ne! Užtat laukiniai — pradedant vyturiu, strazdu, volunge, baigiant lakštingala. Kas per garsų įvairumas ir darnumas! Kadaise idealistas filosofas Vladimiras Solovjovas rašė, kad lakštingalos čilbėjimo ir „įsimylėjusio“ katino riaumojimo fiziologinis pagrindas yra tas pats. O koks skirtumas išraiškoj! Tai dėl to, kad katino riaumojime glūdi chaosas, o lakštingalos čilbėjime grožio, harmonijos idėja, apvaldanti chaosą, įsikūnijanti materijoj.

Paukščio daina užgauna ir žmogaus sielos stygas, sužadina nuotaiką ir visą gamą jausmų. Tam nereikia nė lakštingalos, o pakanka paprasto, kuklaus čilbuonėlio. Pereitą vasarą po mano langu nuo ankstyvo ryto ligi vakaro kažkoks paukščiukas čilbėdavo nesudėtinga, trijų keturių narių dainelę. Ir man niekad nenusibosdavo jis klausyti. Priešingai, ji ėmė įgauti kažkokios gilesnės prasmės, reikšti mano paties išgyvenimą. Ir aš parašiau eilėraštį:

Tam paukščiui čilbėti per dieną
Vis tą pačią dainą
Kaip nenusibosta?
Tačiau be šito paukščio
Kas mane paguoslų?
Ir man per dieną širdį spaudžia
Vis tas pats maudulys,
Ir aš jaučiuosi toks bejėgis
Jo išplėsti negalys.

Čilbėki, mano paukšti,
Vis tą pačią dainą
Per visą dieną —
Ir nepalik manęs
Su mano mauduliu
Vieno!

Nuo dainelės apie žvirblį visa tai skiria daugelio metų tarpas, ir sunku čia įžiūrėti kokią nors apčiuopiamą lygiagrete. Nebent tai, kad vaikystėje dainavau apie sergantį žvirblį, o senatvėje pats jaučiuosi kaip tas sergantis žvirblis...

Na, žvirblis — menkas padarėlis, kasdienėj buity dažnai nė nepastebimas. Bet štai gandas, pas mus sako — garnys, vienas iš didžiausių Lietuvos paukščių, o taip neatskiriama sutapęs su kaimo buitimi ir su krašto peizažu! Kaip žmogaus draugas jis turi ilgą tradiciją. Jau prieš 200 metų didysis gamtos mylėtojas Kristijonas Donelaitis vaizdžiai aprašinėjo, kaip

Gandas su kitais kaimynais parlėkė linksmas
Ir gaspadoriškai ant kraiko tarškino snapą,

kaip abu su savo „gaspadine“ taiso vėjų apdraskytą lizdą ir kaip, pabaigę darbą,

Valgi sau sužvejoj pas klaną nulėkė greitai
Ir, kelias varles bei rupuizes paragavę,
Dievui iš širdies visos viernai dėkavojo.

Visa tai stebėdavau ir aš per daugelį metų nuo pat ankstyvosios savo jaunystės. Kaip būdavo malonu, kaip tarsi net papildinėja gyvenimas, kai vieną pavasario dieną pamatai ant kluono kraiko parskrudusius garnius! Tėvas ant galo stogo buvo įkėlęs ar tai seną ratą, ar senas akėčias, kad garniai galėtų susikrauti sau lizdą. Ir jie susikrovė, kasmet vis jį papildydami, taisydami. Garnializdis išaugo kaip didžiulis kupstas. Mums gražu, kai parskrudę garniai, aukštyn užriesdami galvas, suklekėna savo ilgaus snapais, kaip jie goglinėja ant stogo arba artimoje baloje, kaip, vienam perint vaikus, kitas, čia pat stovėdamas ant vienos kojos, eina sargybą. Atsistinka, kad lizdą puola koks svetimas „razbaininkas“, kėsindamasis jį paveržti. Įvyksta įnirtingi mūšiai, net stagarai laksto į šalis. Sykių tėvas, norėdamas padėti saviškiams, sumanė užpuolimą pašauti. Ir kaip mes visi sielvartavom, kai jis apsiriekęs pašovė ne užpuoliką, bet savąjį!

Išsiritus garniukams iš kiaušinių, vėl nauji džiaugsmas, matant, kaip jie penimi, kaip auga, kaip atsistoja lizde, kaip ima mosuoti sparnais, mokydamiesi skristi, kaip pagaliau nuskrenda į artimiausią pievutę, kaip rudeni ima būriuotis ir pagaliau ilga virtine skrenda į pietų šalis. Ilgesingu mauduliu mes palydime aukštai padangėje traukiančius į pietus garnius ir gerves. Marijampolės chore aš dainuodavau dainą ir apie garnį:

Garnys, garnys tur ilgas kojas.
Eičiau, eičiau, kad galėčiau,
Tokias kojas kad turėčiau,
Kaip garnys.

Garnys, garnys tur ilgus sparnus.
Lėkčiau, lėkčiau, kad galėčiau,
Tokius sparnus kad turėčiau,
Kaip garnys.

Garnys — paukštis, kuris, čia pat nuo mūsų stogo čia išskrisdamas į tolimas saulėtas egzotiškas šalis, čia vėl parskrisdamas pavasarį, jaučiamiausiai pralaužia mūsų buities uždaramą. Su ilgesingu mauduliu lydėdami padange išskrendančius į pietus garnius, mes ir patys tarsi norime skristi į saulę, į šviesą, į laimę. Sveikindami juos parskrendančius pavasarį, mes sutinkame juos kaip lauktus svečius, nešančius džiaugsmo, ilgų dienų ir trumpų naktų lauktuves.

Ryškesnių atsiminimų iš priešmokyklinių metų neturiu. Gal ir surasčiau, bet nėra reikalo čia juos minėti. Atsistinka, kad į atmintį visam gyvenimui įstringa kokia menka smulkmena, o reikšmingesni dalykai pasprunka, nepalikdami žymės. Sakysim, aš lyg pro tirštą rūką matau savo Amalviškių dedės Jurgio Garbaus vestuves, į kurias mane tėvai buvo nusivežę. Atsimenu, kaip tėvas, vesdamasis mane už rankos, priėjo prie stalo ir metė į lėkštę pinigų užgertuvėms, o jaunoji dėdienė apdovanojo jį ir mane rankšluosčiu. Ir štai besistumdanti aplinkui minioj apygirtis bėrnas užtraukė negražią dainušką. Nepadorus posmas persekioja mane visą gyvenimą. Matyt, giliai buvo įžeistas mano vaikiško drovumo jausmas. Žmogus, ypačiai vaikas, yra jautrus padarinys, ir mes nežinom, kas, kada ir kaip įkrito į tą mūsų sielos dugną, — kas, kada ir kaip išnėrį į sąmonės šviesą ir gal taps kokio netikėto veiksmo akstinu.

Bus daugiau.

GMJBOS TORONTE

Vulvorto filialė buvo atidara Toronto "Prisikėlimo parodų salėje" balandžio 19-22 d. d. Pa-veikslais prekiaavo Antanas Rūkštelė iš Čikagos. Jis turėjo porą tuzinų nedidelių aliejaus darbų.

A. Rūkštelė mūsųose yra plačiai žinomas aštriu nusistatymu spaudoje bei kitur, prieš bet kokį modernumą dailėje. Jam priklauso abejotina vertė būti daliniu nuosmūkiu manifesto katalistu. (Gal būt už tai jis dailininką Vizgirdą, sakoma, Judošiumi nutapė?).

Toronte dailininkas pirmą kartą išpažino save jau darbais. Ir ką gi matėme?

Rūkštelė tapo taip, kaip dauguma mūsų buvome mokinti lietuviškose gimnazijose – pagal tiksliai taisykles reprodukuoti gamtą ar daiktus taip kaip fotografijoje. Reprodukuoti jam vyksta gana pakenčiamai. Pa-veikslai iš toliau tikrai atrodo kaip spalvotos atvirutės. Betgi iš arčiau matosi, kad jis nemo-ka gerai piešti, neįaučia for-mos, kaip reikiant nesupranta ir perspektyvos. Paveikslai komponuoti pagal vienodą kurpalį, formulę – diagonalus judesys, balansuotas oponuojančiu statmenim. Jeigu tai ir skaityti do-rybe, yra atvejų kur jam pa-vyksta. Tačiau daugumoj ir toks primityvus paveikslas sudėstymas neapdairus, greičiausia dėl perdidelio skubėjimo į rinką.

Šiandieninėje dailėje pripa-žįstama labai daug kas-nuo su-per-realistiškumo iki murzalų. Bet reikalaujama mokėti kaip. Deja, tautietis iš Čikagos to "kaip" neįveikia. Ne tai kad jo dalykai yra menkesnės vertės už kasdieninių reikmenų krau-tuvėse prekiaujamus paveikslus ar tuos mūsų salėse dažnai rodomus mėgėjų darbus. Anaip-tol. Jis gi profesionalas, tačiau visgi populiariam žanrui nepa-kankamai geras. Negalima nei arčiau lyginti su eiliniaais žur-nalų iliustratoriais bei skelbi-mų atlikėjais, kurie savo amatą moka puikiai.

Būtų visiškai neišmaninga nepripažinti reikalo plačiai su-prantamai, populiariai dailei-masės sentimentų išreiškimui vaizdu. Tokios išraiškos esame ypatingai reikalingi mes, prisi-minimais palaikomi bežemiai. To pageidauja, ir pagrįstai rei-ka-lauja, visuomenininkai. Rūkš-telė tokius užsakymus ir išpil-do. Prisikėlimo salę supo gu-bos, geltonų javų laukai, koply-stulpiai, šiaudinės pastogės-vi-

sa literatūra prieškarinės (man atrodytų kaip prieš-prieškari-nės) Lietuvos atsiminimų.

Apgailėtina, kad neturim pir-maeilių lietuviškai visuomenei dirbančių dailės komersantų. Kitaip nesant, prideramai gerb-tinos ir Antano Rūkštelės pa-stangos. Tačiau jo dailę vadinti menu-tai ne.

P. ALBA.

• **Bruno Vrublevičius** išlei-do knygą "Lietuviai Legionie-riai Vietname". Ten aprašomi asmeniniai jo pergyvenimai, kadangi dar prancūzų valdy-mo laikais autorius buvo va-dinamam užsienio bataliono le-gionierium. Knyga išleista To-ronte, Kanadoje.

• **Girios Aidai**, tai lietuvių miškininkų metraštis. O lie-tuvių miškininkų, apleidusių tėvynę, esama visame pasaulyje. Šis 25-26 numeris skir-tas Miškų Departamento 50 metų sukaktuvėms paminėti.

• **Balio Sruogos atsiminimų** knyga "Dievų Miške" dabar išversta į prancūzų kalbą ir išleista Diderot leidyklos Pa-ryžiuje.

Pranas S K A R D Ž I U S, kuriam š. m. kovo 26 d. suėjo 70 metų amžiaus. Sukaktuvininkas visą savo gyvenimą yra paskyręs lietuvių kalbai ir kalbotyrai, o taip pat praktiniam lietuvių kalbos ugdymui. Tose srityse jis yra paruošęs keliasdešimt studijų ir jas paskelbęs periodikoje arba išleidęs atskiromis knygomis. Nuo 1956 m. Pranas SKARDŽIUS gyvena Washingtone ir dirba Kongreso bibliotekoje.

PROPIRŠČIAI

8.

A. Povilainis

Bendruomenės Kultūros Komisijos narys, nesenai para-gintas užsisakyti kultūros žur-nalą "Metmenis", pareiškė: perprastas-ne toks, kaip Ever-green Review. Mat, staiga su-kultūrėjęs, jis ką tik nusipirko šio New Yorko žurnalo numerį, nors ir "Metmenų" dar niekad nebuvo skaltęs. "Aidai" irgi ne-vartyti. Vadinas!, esame kultū-rinami kultūringų kultūrintojų.

Detroito parapijos uolus vel-kėjas kovo "Laiškuose Lietu-viams" piktinasi Norelkos pra-ėjusiais koncertais. Viena iš numanomų priežasčių-kam at-sivežęs antrąją žmoną. Būtų la-bai intriguojanti moralisto lai-kysena vilniškiams atsivežus ir pirmąją ir antrąją žmonas kar-tu.

Dar tebėra visokių idiotų. Ne-senai kalbėjau si su konservatoriumi prisistačiusiu politi-keriumi, kuris rimtal aiškino, kad ir Sovietijoje valdžia ren-kama demokratiškai. Sakė, pa-vyždžiul, traktorių fabriko dar-bininkai išsirenka savo valdy-tojus. Greta stovėjęs "naujos

kalrės" studentas (mes tokius paprastai komunistuojančiais apšaukiame) suabejojo, klausė kodėl tuomet rusai tankais su-tramdė taip valdytis panorėju-sius čekoslovakus. Ir žinok, da-bar, kuris mums draugas!

Laisvės ir visokeriopų gali-mybių šalyje daugelis tebegy-vename grynakraujų anglosak-sų (ir anglicizuotų airių) perša-momis iliuzijomis, jog čia esa-me lygūs-visi, nežiūrint pavar-džių, nosių ilgumo ar teisingo ištartinimo "the". Tai tiesa, jeigu, kaip pastebi žydų prestižinio žurnalo Commentary redaktori-us Norman Padhoretz auto-biografinėje knygoje Making It, tik atsimetama nuo tautinių sa-vybių ir persilimama tomis, ku-rios padaro anglosaksišką WA SP-white, anglosaxon, protes-tant (Kanadoje kai kur leidžia-ma būti ir kataliku). Reiškia, leista turėti keistą pavardę (vardą vis dėl to reikia per-krikštyti), skirtingą rasinę iš-vaizdą (tačiau geriau kurti tau-tiniais mišrią šeimą), galima ir su akcentu kalbėti, tiktai reikia nutraukti visus ryšius su savo tautiečiais čia ir tėvynėje-už-mirškastu, tavo tėvai ir pro-

tėviai buvo.

Žydai tokią pažiūrą jų atžvil-giu yra daug kur pakeitę savo kapitalo bei intelekto veržlumu, nuolatine kova. Visi žinom, kiek daug jų stovi ir aukštos pozi-cijose, ir tebesirūpina žydišku-mu bei Izraeliu.

Mes gi, Kanados ketvirtieji, posėdžiaudami savo geto už-kampiuos, džiaugiamės numes-tais lygybės kauliukais, vietoj reikalaujant tų pilnų teisių, ku-rios, pagal valdančiųjų nuolati-nes proklamacijas, mums pri-klauso.

Davatkiškai liberalus katali-kų savaitraštis Commonweal, knisdamasis po Vatikano turtus surado, jog Vatikanui (jis dau-gumoje sėkmingai užslepia sa-vo didžiulę biznio imperiją) priklauso stambi dalis Milano Lepetit, vienos iš didžiausių Italijos farmaceutinių firmų, ga-minančių pačias brangiausias gimdymų kontrolės piliules. Ar šiais laikais niekuo, nei piliules draudžiančiom enciklikom, ne-galima besipatikėti?

Prof. S. Kolupailai prisiminti

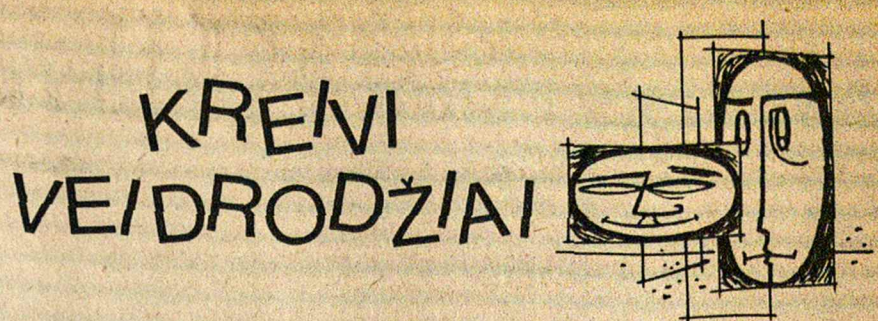
(Rašo dr. B. Matulionis "KELEIVYJE")

Balandžio 9 d. sukako 5 metai, kai Indianos valstijoje mirė prof. Steponas Ko-lupaila (gimė 1892 m. rug-sėjo 14 d., mirė 1964 m. ba-landžio 9 d.).

Prof. S. Kolupaila minėti-nas, kaip žymus Lietuvos u-niversiteto profesorius hyd-rologas, geriausias Lietuvos vandenu (upiu ir ežeru) ži-novas, nenuilstantis plačios veiklos visuomenininkas, skautas, daugybės mokslinių ir ponuliarinių straipsnių autorius, redaktorius, ivai-riausiu lietuviškų mokslinių bei kultūrinių organizacijų veiklus narvis ir tuo pačiu metu plačiai pasireiškęs tarntautiniame hydrologijos moksle (moksle apie vande-nis) strainsniais įvairiomis svetimomis kalbomis.

Atvėkęs į Ameriką, jis bu-vo Notre Dame universiteto profesorius. Dėl amžiaus iš-ėjes į pensiją. S. Kolupaila nenutraukė savo mokslinių darbų ir iki nat amžiaus pa-baigos vis dirbo minėtame Notre Dame universitete.

Prof. S. Kolupaila retc

LIAUDIES GIEDORIŲ PRIEKLĖTIS

„ŠLUOTA“

Paskubėki, pasirinki... Bernužėlis ilgaplaukis, Metų dvidešimti sulaukęs, Nei suaugęs jis, nei vaikas — Zenytis tikrai ne laikas.

Priedainis:

Paskubėki, Pasirinki, Pamylėki, Apkabink. Jeigu limpa prie tavęs, Kelk kolkų vestuves.

Trisdešimties — vesti metas, Jei esi ne biurokratas, O vyrukas renkas, renkas, — Saudo žvirblius is patrankos.

Priedainis.

Keturiasdešimt — malonu Būti rasti jauną žmoną, Bet jauna į soną žiūri — Plikė šviečia per kepturę.

Priedainis.

Penkiasdešimt — bernužėlis Parudavęs dobilėlis, Dar galėtų naslę rasti, Bet naslės nenori vesti.

Priedainis.

Šešiasdešimt kai ateina, Net ir naslės musa kaina, Vyras buvo ir prazuvo, Lovoj reikia šildytuvo.

Priedainis.

Paportio P. GAULĖ

mokslinio ir kartu visuome-ninio darbštumo pavyzdys: jis buvo ir išvymus moksl-i-ninkas, ir išvymus lietuvis vi-suomenininkas ir kultūrinin-

kas. Savo mokslinėje srityje S. Kolupaila nuolat garsino Lietuvos vardą svetimųjų tarpe.

PRAMOGOS IR POILSIS KAUNE

(iki 1940 metų)

I. Pokarinis laikotarpis

Kauno miestas budo gana lė-tai iš caristinės Rusijos ir kai-zerinės Vokietijos okupacijos laikų miego. Nors pirmasis ne-priklausomybės dešimtmetis jau buvo atšvėstas, bet gatvėse dar dažnai buvo girdima rusų, lenkų, žydų ir vokiečių kalba. Taip pat beveik visos prekybos, pramonės ir amatų įmonės glū-dėjo dar svetimtaučių rankose, nors lietuviai jau planingai ir sistematiškai veržėsi į tas sri-tis. Ypatingai gražiai pradėjo bujoti kooperatinės prekybos įmonės.

Caristinė Rusija Kauną buvo pavertusi tvirtove. Kauno apy-linkės išpylė pylimais, strate-giniuose taškuose pristatė stip-rių gelžbetoninių bunkerių, ap-tvėrė miestą trieilė gelžbetoni-nė tvora bei įrengė įvairių kito-kių kariškų sustiprinimų. Vieti-nių gyventojų pasakojimu toji statyba užtruko 30 metų ir pa-reikalavo milžiniškų materiali-nių išlaidų. Pavertę Kauną tvir-tove, rusai tikėjosi, karo atveju, sulaukyti vokiečių veržimajsi į rusišką žemę.

Lietuvos vyriausybė jau pa-čioje nepriklausomybės pra-džioje stengėsi pakeisti Kauno tvirtovės veidą. Visą tvirtovės zoną išdalino sklypais ir išpa-rdavė pusdykiai valstybinių iš-taigų tarnautojams namų staty-bai. Tačiau pylimų išlyginti bei bunkerių išnaikinti nepajėgė. Trieilė geležinė tvora, supanti Kauną, buvo vokiečių nuimta ir sunaudota karo reikalams.

Caristinė Rusija miesto su-sisiekimui buvo pastačiusi ark-lių tramvajų-konkė. Šis arklių traukiamas bėgiais tramvajus riedėjo nuo geležinkelio stoties į Vytauto prospektą, o nuo čia palei karo ligoninės tvorą į Ge-dimino gatvę, vėliau Laisvės Alėją ir Vilniaus g-vę į miesto rotušės aikštę ir tuo pačiu ruo-žu atgal. Gedimino g-vėje, prie pat Igulos bažnyčios, stovėjo pa-stotis arkliams pakeisti. Tram-vajų aptarnavo du asmenys-vi-nas pardavinėjo ir tikrino bilie-tus, o kitas valdė konkė ir ark-lius.

Konkė savo dienas užbaigė 1927 m., po to, kai studentai dvi dienas iš eilės ją daužė ir ver-

tė iš bėgių.

Vaikai, ypatingai mėgo konkė. Jie vis verždavosi į konkės priekį pamatyti puikiai nušertų žvilgančio plauko arklių ir bo-tagu mosikuojančių konkės ve-žikų.

Kaizerinės Vokietijos okupa-cija Kaune paliko miesto gyven-tojams kitą prisiminimą, būtent, siaurąjį geležinkeliką. Jis bu-vo irgi naudojamas nepriklau-somybės laikais miesto susi-siekimui. Kauno gyventojai tą geležinkeliką vadina kukuška (gegutės vardu). Kukuška jungė Kauno priemiestį Aukštąją Pa-nemunę su garlaivių prieplauka Nemune, esančią prie pat Vy-tauto bažnyčios, visiškai netoli miesto rotušės.

Kukuška riedėjo per Šančius, o nuo geležinkelio tilto iki prie-plaukos Nemuno pakrante. Jos buvo atsikratyta, berods, 1933-34 metais.

Nors kukuška ir konkė buvo miesto susisiekimo priemonės, tačiau vaikams šios priemonės tarnavo pramogoms. Nugriebę kur nors keletą centų, jie labai mielai ir smagiai praleisdavo ištisas valandas važinėdami iš vieno miesto galo į kitą.

II. Vasaros pramogos

a) Vanduo ir miškas. Kauno miesto geografinė pa-

dėtis gamtos atžvilgiu yra ypa-tingai palanki įvairioms pra-mogoms, kaip žiemos, taip ir vasaros metu. Miestas iš Ne-muno ir Neries upių santakos kopiasi į upės šlaitus ir kalvas. O čia pat miesto pašonėse gra-žūs miškai ir slėnys. Kvapus miškas ir kristalo vanduo, tai du pagrindiniai elementai, kurių taip godžiai ieško kiekvienas miesto gyventojas savo poilsiui ir pramogoms. Kauną supa miš-ku juostos; prie Neries-Klebo-niškių, iš kurių miesto gyvento-jai vandentiekiu gauna vandenį, prie Nemuno-Pažaislio ir Pa-nemunės pušynai, kitoj Nemuno pusėj Freda ir Napoleono kal-nas su puikiu pasivaikščiojimu geležinkelio bėgiais gražios gamtos prieglobstyje, o Nemu-no žemupiu žemyn-Kulautuva ir Kačerginė.

O čia pat mieste, pačios Lais-vės Alėjos papėdėje, Vytauto parkas ir ažuolynas su sporto aikštėmis, o kiek toliau žavusis Mickevičiaus slėnis su graži-ju ir patraukliu zoologijos sodu.

Švaraus gelsvo smėlio du ža-vūs paplūdimiai Panemunės pu-šyje, gražūs ir patogūs Karme-lių paplūdimys beveik miesto centre, paplūdimys dviejų upių santakoje ir dar daug mažesnių maudyklių Nemuno ir Neries

upių pakrantėse.

b) Pramogos po atviro dangum Vytauto kalno parke vasaros metu savaitgaliais vykdavo įdo-mios pramogos po atviro dan-gum. Čia scenos estradoje pasi-rodydavo komikai, žongleriai, magikai, imtyninkai ir visa eilė kitų mažosios scenos darbuoto-jų. Gladiatoriumi Reo, komikas Koko, imtyninkai Pugač, Balgal ir Raso ilgai pasiliko vaikų at-minty. Tos pramogos tiek daug sutraukdavo žiūrovų, kad dėl spūsties, dažnai mediniai suolai lūždavo. Scenoje vyravo rusų kalba, dalinai lenkų ir lietuvių. Po vaidinimo buvo rodomos ne-bylės filmos, o turį pinigų, eida-vo į parko svetainę pasiūkti ir pavakarieniauti.

Vytauto parke šiltais vasaros šeštadieniais muzikos garsai ir džiaugsmingas juokas aidėjo iki pačių parvčių. Vaikai į tas pra-mogas verždavosi be bilietų per tvorą. Jei sučiupdavo ir išves-davo-tuo pačiu keliu per tvorą, vėl atgal. Šios pramogos pasi-baigė 1930 m., kai parką perė-mė administruoti šaulių s-ga.

Sekmadieniais, gražiam orui esant, kauniečiai susirasdavo pramogą ažuolyne. Čia suaida-vo šventadieniškai pasipuošu-sios merginos ir vaikinai. Ažu-olynas šventadieniais būdavo pil-

nas įvairių vertelgų; fotografų, muzikantų, saldainių ir baronų karabelnikų, čigonų, šokėjų, ateities būrėjų bei įvairių kitų prasiimanėlių. Ir čia toje maiša-tyj minia surasdavo džiaugsmą ir pasitenkinimą - pramogą ir poilsį.

Miesto sodo vasaros teatre-gyventojai džiaugdavo gastro-liuojančiais užsienio artistais. Čia jau buvo griežta kontrolė ir priežiūra, todėl vaikams, netu-rintiems pinigų, į šį teatrą pa-klūti nebuvo įmanoma.

Prie pramogų po atviro dan-gumi tektų priskirti futbolo, lengvosios atletikos, teniso ir vandens sporto varžybas. Kau-niečiai mielai ir gausiai į jas atsilankydavo.

Prie vasaros pramogų pri-skirtinos kasmet rengiamos žemės ūkio parodos ir prava-žiuojančių cirkų gastrolės.

Parodos aikštės paviljonuose 1927 m. buvo apsistoję mažosios scenos artistų grupės ir savo vietovę pavadinę Luna Park vardu.

Kino teatrai ir naktiniai klu-bai vasaros metu nebuvo per-daug lankomi, kadangi patalpos vasarą įšildavo, o Kaunas tuo metu elektrinių vėsintuvų dar nepažinojo.

Bus daugiau.

NAUJASIS EUROPOS LIETUVIŲ VYSKUPAS

(Prel. dr. A. Deksnio paaukštinimo proga)

Vakar dienos "Drauge" perskaičiau džiugią žinią: Europos lietuviai vėl turės savo ganytoją - vyskupą. Juo paskirtas prel. dr. Antanas Deksnys, dabartinis Nek. Pras. liet. parapijos klebonas, East St. Louis, Ill.

Naujasis vyskupas prel. dr. A. Deksnys yra gimęs 1906 m. gegužės 9 d. Buteniškyje, Juodupės vlsč. Rokiškio apskr.

1926 m. jis baigė Rokiškio gimnaziją, po to - Kauno Kunigų seminariją. Kunigų išventintas 1931 m. gegužės 30 d. Vikaravo Panevėžio katedroje ir Biržų parapijoje. 1936-40 m. studijavo Šveicarijos Friburgo u-te, įsi-gydamas filosofijos daktaro laipsnį.

1941 m., negalėdamas sugrįžti tėvynėn dėl bolševikų okupacijos iš Šveicarijos jis atvyko į JAV - bes pas savo dėdę kun. A. Deksnį. Amerikoje vienerius metus vikaravo Mt. Carmel, Pa. lietuvių parapijoje, o nuo 1943 m. (iki dabar) - East St. Louis, Ill. Nek. Prasidėjimo liet. par. klebonas.

Už nuopelnus katalikiškai ir Amerikos lietuvių veiklai prieš ketverius metus buvo pakeltas prelatus. Šiuo metu yra Amerikos Liet. Kunigų vienybės c. v. vicepirmininkas. Vysk. A. Deksnys yra bendradarbiavęs ir spaudoje, Lietuvoje - "XX Am-žiuje", "Panevėžio Balse" ir kitur; JAV - bėse - įvairioje katalikų spaudoje.

Kaip žinome, po vysk. Pr. Brazio staigios mirties, belaukiant į vakuotą vietą, paskiriant naują vyskupą, buvo girdėta daugelis kandidatų, minėta visa eilė pavardžių (sakoma, kad dėl perdidelio skaičiaus kandidatų, užtrūkęs ir vyskupo įpėdinio paskyrimas), bet prel. A. Deksnio pavardė spėliojamų sąrašė, atrodo, nebuvo minima.

Ir, iš tikrųjų, jeigu kas saky-tų, jog prieš paskiriant naują vyskupą, Gerasis Dievulis nepašnibžda šv. Tėvui į ausį, ką vyskupo skirti, - netikėčiau. Nes, atrodo, negalėjo būti geresnio pasirinkimo į vyskupus, kaip prel. dr. A. Deksnys, nes tai asmuo, pasakyčiau, tarytum kunigiskos tobulybės įsikūnijimas.

Pirmausia jis yra begaliniai kuklus, netrokštąs jokios garbės ir nevertinąs jokių titulų šioje žemėje. Jis žino, jog garbė, pasižymėjimas ir titulus pas Dievulį atstos tik nuveikti dar-bai. Kuklumas Dievo akyse (ypač iš dviasišio pusės) yra neįkai-nojama vertybė.

Ilgesnį (keletos metų) laiko-tarpį su kunigu, vėliau - su pre-latu dr. Antanu Deksniu teko su-sirašinėti laiškais vieno po-mirtinio palikimo St. Louis mieste reikalui, kurio vienas įpėdinis randasi anapus geleži-nės uždangos. Abu nebuvom tuo palikimu suinteresuoti, bet bu-vom tik tarpininkai pagelbėti asmeniui, kuris pats to padaryti negalėjo. Iš susirašinėjimo su dabartiniu vysk. A. Deksniu, tu-rimo manosiose bylose, aš ma-tau begalinį naujojo vyskupo at-sidavimą ir palankumą žmogui, jo paslaugų optimizmą, o taip lygiai - jo begalinį kuklumą. Juk jis yra ne tik kunigas, bet ir fi-losofijos daktaras, o, berods, nuo 1965 m. ir prelatus "Rt. Rev." titulu (yra prelatus ir "Very Rev." tituluais), bet niekad, o niekad susirašinėjime prieš parašą, nei atgaliniam adrese, nepridė-jo žodelių "santrumpų nei" "dr", nei "prel.", tik Kun. A. Deksnys. Tai, pasakyčiau, antrasis M. Krupavičius, kuris taip pat "pa-miršo", kad jis yra prelatus, o Cicerio gyvendamas pasidirb-dino guminių kurtinių antspaudė-lį (atgaliniam adresui) su įrašu: "Kun. M. Krupavičius". Pažy-mėtina, kad ne tik ne "Rt. Rev.", bet ir ne "Rev.", kaip šiuose kraštuose praktikuojama, bet "kun." - lietuviškai. Jis žino, kad visur gyvendamas - pirmoj eilėj - jis tik lietuvis, o ir titulu atžvilgiu - jis indiferentas. Te-kalba už jį jo darbai. Panašaus tipo asmuo - ir dabartinis Euro-pos lietuvių vyskupas - dr. Anta-nas Deksnys.

Ilgų ir Dievo palaimintų metų Bažnyčios kunigaikščio soste! Lauksim šv. Sosto paskiriant ir daugiau lietuviams vyskupų. O tai - galimas daiktas. Yra tokią galimybę pranašaujančių ir ypač iš tos vietos, kuri randasi arčiau Vatikano - Europoje. Ma-tyt, ir jų nuojauta tikresnė už mūsų, šiaurės Atlanto gyvenan-čiųjų.

Štai, "Aušros Vartai", Ham-burge, Vokietijoje, kun. V. Šarkos leidžiamas ir redaguojamas laikraštėlis, 1969 m. nr. 1, ry-šium su vysk. P. Marcinkaus paskyrimu, šitaip parašė:

"Yra rimto pagrindo tikėti, kad Šventasis Sostas paskirs lietuvių vyskupus Pietų ir Šiaurės Amerikai bei Australi-jai. Atrodo, kad šv. Tėvas nomi-nuos lietuvių vyskupą ir Vilniaus vyskupo sostui. Juk Lietuvos sostinė iki šiol neturi savo Bažnyčios valdytojo - Dignitoriaus - vyskupo range".

Pranys ALŠENAS

mėnesių numato praleisti Flo-ridoje, o kuomet sulauks pens-i-jos, ten ir apsigyventi. Šiuo lai-ku, jie turi 2 namus mieste, 2 vasarvietes prie apylinkės eže-rų, išlaiko valgyklą. Atrodo, kad jų pėdomis paseks ir dar kele-tas tautiečių, kurie jau seniai apie Floridą svajoja.

GRAŽUS PRIEŠVESTUVINIS PAGERBIMAS

Šiltą šeštadienio popietę, kro-atų salę užpildė lietuviai ir sve-čiai norėdami pagerbti Donatą Černių ir Iritę Gližickaitę pa-siruosiusius susituokti š. m. ge-gužės mėn. 31 d. Dalyvavo per 150 asmenų. Gražų sveikinimo žodį jaunimo vardu tarė Dan-guolė Remeikytė. Taip pat kal-bėjo J. Staškus ir J. Kručas.

Donatas Černius ir Iritė Gli-zickaitė savo vaikystės dienas praleido mūsų kolonijoje, o Iru-tė dar ir dabar tebegyvena. Do-natas dabartiniu laiku turi atsako-mingas pareigas policijoje - Toronte, o Iritė dar mokosi ir ruošiasi tapti soliste.

Abu labai gražiai kalba lie-tuviškai, uoliai dalyvauja tauti-nėje veikloje, todėl nenuostabu, kad beveik visi kolonijos gy-ventojai susirinko jų pagerbti ir palinkėti laimės. Buvo svečių iš Toronto, Hamiltono ir vietinės apylinkės. Įteikta daug gražių ir vertingų dovanų. Donatas ir Iru-tė visiems širdingai padėkojo. Šį gražų pagerbimą suorganizo-vė St. Krivickas, o jam talkinin-kavo: Danguolė Remeikytė, Zita Griškonytė, Danutė Kusinskytė ir kt. Vestuvės įvyks š. m. gegu-žės mėn. 31 d., šeštadienį, Christ the King bažnyčioje, Sudbury, Ont.

J. K.

Welland, Ont.

MOTINOS DIENOS MINĖJIMAS

Kaip visada, taip ir šiais me-tais ruošiamas brangiausio pa-saulio asmens - motinos dienos minėjimas.

Šimet toji diena bus minima gegužės mėn. 11 d., sekmadienį. Prasidės pamaldomis 11 val. 30 min. Holy Ghost bažnyčioje.

Po pamaldų salėje po bažny-čia įvyks oficialus minėjimas - paskaita, motinų pagerbimas ir vaišės.

Atsilankykim visi, kam bran-gus motinos vardas bei jos pri-siminimas.

KLB Wellando apyl. valdyba

ATITAIŠYMAS:

Medžiotojų ir Meškeriojų klubo "Lituanica" kartūno balius įvyks bir-želio mėn. 7 dieną.

Niagara Falls, Ont.

Š. m. gegužės mėn. 31 d. St. Catharines mieste įvyks taip vadinamas Niagara Peninsula tautybių festivalius, kuriame dalyvaus virš dvidešimt įvairių tautybių vienetų.

Parado eiseną prasidės 11 v. ryto nuo St. Catharines miesto rotušės ir eis Church, Queen ir St. Paul gatvėmis iki miesto arenos.

Gi susirinkusius paradui prie miesto rotušės, pasveikins miesto burmistras.

Po parado, t. y. 2 val. p. p. miesto arenoje prasidės visų tautybių pasirodymas, meninė dalis. Kaip parade, o taip pat ir meninėje programoje lietuviai irgi dalyvaus.

Programai pasibaigus, kalbės pilietybės ministeris ir provin-cijos parlamento sekretorius p. B. Welsh.

Po to, toje pačioje arenoje, 8 val. vakaro bus iškilmingas ba-lius.

Visus Niagara pusiasalio ir apylinkių lietuvių kviečiame nepraleisti progos ir pamatyti šį taip margaspalvį Kanados įvairių tautybių pasirodymą.

Taip pat būtų labai pageidauti-ma, kad kuo daugiau mūsų tau-tiečių dalyvautų arenoje laike mūsų meninio pasirodymo ir savuosius vispasiškai paremtų. Festivaliaus K-to Liet. Skyr.

TORONTO

Taupyk ir skolinkis

PIRMUTINIAME IR DIDŽIAUSIAME TORONTO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVE

KAPITALAS virš trijų MILIJONŲ DOLERIŲ.
ASM. PASKOLAS duodame iki \$5.000 ir MORTGICIUS pagal valdžios nustatytą normą - 66% įkainuoto turto. VISŲ NARIŲ GYVYBĖ apdrausta santaupų dydyje, bet ne daugiau \$2.000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki \$5.000.
Paramos nariu gali būti kiekvienas lietuvis, gyvenąs Kanadoje

BŪSTINĖ: Lietuvių Namai - 1129 Dundas Street West, Toronto 3, Ontario. Telefonas LE 2-8723

PARAMA

MOKAME
5% už depozitus
5% už šerus

DUODAME
mortgicius ir asmenines paskolas iš 7% %

KASOS VALANDOS: kasdien nuo 10 val. iki 3 val. p. p. šėskrysių sekmadieniais. Pirmadienį ir penktadienį vakarais nuo 4 val. 30 min. iki 8 val. 30 min. Šeštadieniais nuo 9 val. ryto iki 1 val. p. p.

BAIGTAS PASKAITŲ SEZONAS

Lietuviškų organizacijų per-tekliuje sėkmingiausiomis yra spontaniškos, gyvenimo iššauk-tam reikalui sukurtos. Tokia yra Toronto Akademikų Drau-gija prieš šešis metus įsteigta suvieninteliu tikslu ruošti vie-šas paskaitas įvairiomis žin-gėdžiomis temomis. Joms kal-bėtojai kviečiami daugumoje iš kitų vietovių.

Praeitą sezoną atidaręs Vy-tautas Jonynas iš Montrealio dėstė lietuvių literatūros klau-simus. Saulius Šimoliūnas iš Detroito rūpinosi jaunimo įjun-gimu į lietuvišką gyvenimą. Bronius Vaškelis nuo Filadel-fijos rodė Lietuvos vaizdus. To-rontietis Martynas Anyšas pa-sakojo apie savo pamėgtą prū-sų istoriją. Gi paskutinėje sezo-no paskaitoje, iš New Yorko vėl po trijų metų atvykęs, Algirdas Landsbergis apšvietė vėliau-sius judėjimus teatre.

Taip per šešias žiemas to-rontiečiai išgirdo virš trisde-šimt įdomių žmonių, daugiau sužinojo apie lietuvišką ir vi-suotinę kultūrą bei mokslą.

Tarp 40 ir 80 nuolatinių klau-sytojų grupė atrodo mieliai lau-kė mėnesinių vakarų. Tačiau buvo ir nepatenkintų. Neseniai "Tėviškės Žiburiuose" nepasi-rašius, reiškia nuo redakcijos, buvo priekaištauta kam, esą, kviečiami beveik visi santarie-čiai, skleidžia nos tik jų nuomo-nės. Pamėginus įsprausti buvu-sius 32 kalbėtojus į kokius nors "partinius" rėmus visgi rasta, kad tik penkis jų tegalima ri-kiuoti į tuos santariečius ar ji-m artimus (čia reikėjo vaiz-duotės), kai penkiolika buvo ateitininkiškos linkmės, keturi skautai, o aštuonių, deja, nepa-sisekė "atpažinti" (kur dėtinai Tamošaitis, Anyšas, Mitalas,

Fidleris?). Tad akademikų draugijoje nuotaiką kiek su-drūmstė kai kieno vis nepa-mirštamas "partiškumas".

Draugijos visos valdybos rū-pinosi kviesti kalbėtojus pagal jų ar jų temų įdomumą. Galėjo gi išpulti, sakykim, vieni ateiti-ninkai ar vieni santariečiai. Pa-sirodo, yra dar tokių, kuriems rūpi ne tiek kas sakoma, bet kieno.

Reikia viltis, kad nemalonu-mai liks praieityje ir akademikų draugija suruoš dar daug įdo-mių vakarų. Jų, dievaži, Toronte reikia.

A. BS.

* Akademikų draugijoje balan-džio 22 d. apie šiandieninio tea-tro apraiškas kalbėjo rašytojas Algirdas Landsbergis iš New Yorko. Paskutinėje ir vienoje šio sezono įdomiausių, paskai-toj dalyvavo arti šešiasdešimt.

* Naujesnėje anodizuoto alumi-nijaus technikoje įgūvęs daili-ninkas Jurgis Račkus, gavęs už-sakymų, juos išpildyti vėl vyks-ta Belgijon.

* Skulptorius Juozas Bakis už-

prašytas kai kurių meninių dar-bų šv. Jono kapinių koplyčiai, dėl iškilusių nesutarimų, nuo užsakymo atsisakė.

* Prisikėlimo parapijoje tuo-kiasi Algirdas Kybartas iš Ha-miltono su Margarita Simona-vičiute, lietuviškos radio valan-dėlės vedėjo dukra. Taipogi, jau-nimo organizacijų veikėjai dan-tų gydytojas Arūnas Dailidė su mokytoja Vida Tamulaityte.

* Juozo Valevičiaus, prieš porą metų įsteigta ir išplėsta Real estate firma Turk-Valevicius-likvidavosi.

* Birutė (buv. Petrulytė) ir Čes-lovas Joniai-Januškevičiai su-silaukė pirmagimės dukrelės.

* Toronto lietuvių Prisikėlimo parapija globoja dalį Jūratės ir Kastyčio pastatymo repeticijų. Į šias repeticijas, be choreo-grafės ir šokėjos Birutės Vait-kūnaitės - Nagienės, buvo atva-žiaavę A. Kezys, S. J., atlikti dalį filmavimų ir muzikas Darius Lapinskas, viso pastatymo su-derinimui.

Pirmoj eilėj iš kairės: Ona Delkutė Butkuvienė, Osvaldas ir Irena Grimaite Delkai, Benedik-tas Jackus - pastarieji trys iš Kanados-1969.2.23 vasarvietė-

je "Lietuva" Buenos Aires pro-vincijoje su Ignu Iackevičium ir jo šeima. Kairėje - O. G. Ožins-kienė.

F. Ožinskio nuotrauka.

● SLA 236 kp. susirinkimas, kuris bus paskutinis prieš va-saros atostogas, šaukiamas š. m. gegužės mėn. 11 d. 1 val. p. p. Liet. Namuose. Nariai kviečia-mi gausiau atsilankyti, nes yra daug bėgamų reikalų. Atsilankę bus pavaišinti kavute. V-BA.

SUDBURY

THE SUDBURY STAR, WEDNESDAY, APRIL 2, 1969

Paulina Deveikis - Deveikytė 7 kl. mokinė, Kanados akordiono varžybose (jos klasėje) laimėjė antrą vietą ir taure. Varžybos vyko King Edward Sheraton ho-tel, Toronto, Ont. Jos brolis Jo-nas Deveikis labai gambiai rei-škiasi meno srityje ir mokosi 12 kl. St. Charles College.

Jų tėvelis Viktoras Deveikis INCO darbovietėje buvo paskir-tas "Foreman" pareigoms. Vin-cas ir Frances Deveikiai gyvena Azilda, Ont. ir augina gražią šeimą. Sekmės.

Paulina Deveikis.

Įvykdė ir gražioje Floridoje, St. Petersburg mieste, prie gra-žios vandenyno pakrantės ir daugelio lietuvių, ypatingai pen-sininkų apgyvenimo vietovėje, nusipirko gražius namus. I. J. Račinskai, kas metai, po keletą

Paveiksle: Clevelando šv. Kazimiero lituanistinės mo-kyklos tautinių šokių grupės "Šoktinio" šokėjos Mikitienės sūkurys, išpildant Clevelando Zoologijos sode kultūrinę pro-gramą.

• Vysk. Valančiaus Lit. mokykloje aštunto ir dvy-likto skyriaus baigiamieji egzaminai įvyks gegužės 10

ir 17 dienomis. Mokslo me-tai baigiami gegužės 25 pa-maldomis.

GEGUŽES 17 ir 18 d. Cleve-lando lietuvių dailininkų paroda Čiurlionio Ansamblio namuose.

GEGUŽES 18 d. Prof. dr. A. Ramdno paskaita: "Politinės partijos -- varžtai ar varik-

liai?" Rengia LKDS Clevelando skyrius.

GEGUŽES 25 d. Vysk. M. Valančiaus lituanistinės mo-kyklos 20 metų jubiliejinis li-teratūros - dainos koncertas.

BIRŽELIO 8 d. šv. Kazimie-ro lit. mokyklos mokslo metų užbaigimas. Reng. lit. mokykla.

HAMILTON

Geriausia taupyti ir skolintis tik Hamiltono lietuvių Kredito Kooperatyve "TALKA"
21 MAIN ST. E., KAMB. 203. TEL. 528-0511.

Nemokamas gyvybės ir asm. paskolų draudimas
Nemokamas pilnas čekių patarnavimas
Parduodame American Travelers čekius ir money orderius
Užtikrintas indėlių saugumas
Kapitalas virš \$1,600,000.00

MOKAME UŽ:	
Depozitus	5%
Šėrus	5-5%
Terminuotus indėlius	6%
SKOLINAME:	
Asmenines paskolas iš	9%
Nekiln. turto paskolas iš	8½%

Darbo valandos:
Pirm. 9.30-5 v.p.p.
Antr. 9.30-5 v.p.p.
Treč. 9.30-5 v.p.p.
Ketv. 9.30-5 v.p.p.
Penkt. 9.30-5 v.p.p.
Šešt. 9-1 v.p.p.

SOVIETŲ-ARABŲ ATBULINĖ DRAUGYSTĖ

Maskoliškoji propaganda nori įtikinti laisvąjį pasaulį ir pasaulio komunistus apie "sovietinių ir arabiškų tautų draugystę". Propaganda ir lieka propaganda. Sovietiniai piliečiai pagrindiniai nesutinka su savo diktatoriško režimo išvėlimu į Artimųjų Rytų reikalus. Jie sako, kad Artimieji Rytai yra pertoli nuo Sov. Sąjungos, todėl nėra reikalo į jų reikalus kištis.

Sovietiniai piliečiai nepatenkinti ir taja didžiule materialine Sov. S-gos pagalba teikiama arabams, nuo savo piliečių būrų nutraukiant geresnį kasnelį duonos. Dėl tokios pagalbos buvo ne kartą aprūpinime kruopomis, balta duona, miltais, žuvimis ir silkėmis mažesniuose ir dideliuose miestuose ilgės nės ar trumpesnės pertraukos. Tuo nepasitenkinimu kalbama si visur, kur tik nėra "pašalinų".

Gyventojai piktnasi ir tuom, kad arabiškieji studentai už mokslą nemoka, o įvairiose mokslo įstaigose mokinais faktiniai už sovietinius pinigus. Visi žino, kad visi atlykusieji arabai studentai yra kilę iš turtingų šeimų, kurie už mokslą galėtų lengvai užsimokėti. Nors ir plačiai skelbiama apie socializmą arabiškuose kraštuose, bet darbininkų vaikams duoti aukštąjį mokslą nėra galimybės. Tarp arabiškųjų ir sovietinių studentų dažnai būna susidūrimų, kad pavyzdžiui vietiniai pamato arabą einantį su sovietine mergina.

Daug kartų buvo pastebėta, kaip senas žmogus spiauna už pakalį praėjusio arabo.

Sovietiniai specialistai, dirbusieji arabiškuose kraštuose, sugrįžę nusiskundžia, kad jie, dėl menkiausio priežasties, nuo savo "draugų" arabų gavę mušti. Jie sako: "Mes jiems reikalingi, kaip savo laiku kiniečiams, kada mes jiems padėjom. Bus galas ir su arabais, kaip su kiniečiais".

Kaip ten bebūtų, visi suprantam, kad toji "draugystė" smarkiai slėgia Sov. S-gos piliečių ir satelitinių valstybių pečius.

Kokie bus tos draugystės rezultatai, parodys laikas, kuris jau ne už kalnų.

K. M. J. ŠARŪNAS

MOTINOS DIENOS MINĖJIMĄ

KLB Hamiltono apyl. valdyba rengia š. m. gegužės mėn. 11 d. Iš ryto 11 val. Aušros Vartų bažnyčioje pamaldos. 4 val. p. p. Jaunimo Centro salėje įvyks oficialioji minėjimo dalis: Motinų pagerbimas, įdomi paskaita Irenos Kairienės iš Toronto ir graži meninė programa, kurią paruoš Vyskupo M. Valančiaus šeštadieninė mokykla. Kviečiame Hamiltono ir apylinkės lietuvius gausiai dalyvauti ir pagerbti mūsų visų motinas.

HAMILTONO APYL. VALDYBA šiuo metu renka solidarumo įnašą (du dol. metams) už 1968 ir 1969 metus susirašinėjimo būdu. Yra išsiuntinėta po du čekius dvejų dol. vertės, kuriuos prašome užpildyti (arba išrašyti vieną keturių dol.) ir grąžinti tam tikslui įdėtame su atgaliniu adresu voke. B-nės valdyba tiki, kad hamiltoniečiai palengvins valdybos darbą, neatidėliodami su čekio išsiuntimu; tuo prisidedami prie jaunimo organizacijų parėmimo ir kitų lietuvių išlaikymo darbų. APYLINKĖS VALDYBA

MONTREAL

MIKE'S TEXACO SERVICE STATION
601 St. John Road TEL. 695-3883
POINTE CLAIRE, QUE.
(M. RUTKAUSKO)

- Atliekame prabėgimo ir kapitalinio auto-mašinų darbus.
- Taip pat patarnavimas gazolinu, alyva, padangomis ir kt.
- Tikrai keliolika minučių iš Montrealio greitkelio Nr. 40 arba Nr. 20. Atvažiuok neapsiriksime!

Lafleur Radio Taxi SKAMBINKITE, iš visų vietų LaSalėje.
Savininkas Alfonsas Viskantas.
TEL. 366-8300

SPECIALIOS KAINOS:
• Krikštynoms, vestuvėms ir laidotuvėms. -- visos 24 valandas.
• I tolimesnes užmiesčio ir kito miesto vietoves.

LaSalle Auto Specialist Reg'd. TEL: garažo 366-0500 namų - 366-4203
TAISAU IR DAŽAU AUTO-MAŠINAS.

7717 RUE GEORGE LASALLE, P.Q. SAV. G. DESROCHERS.
(Priešais NL redakciją)

Universal Cleaners & Tailors
B. KIRSTUKAS
TEL. 769-2941
239 FOURTH AVENUE (at Wellington St.)

Valau ir taisau vyriškus ir moteriškus drabužius. Siuvu naujus, pagal užsakytus, vyriškus paltus, kostiumus ir kelnes. Aukštos kokybės medžiagos.

DeLuxe Cleaners & Dyers Ltd.
117-6TH AVENUE, LACHINE, QUE. TEL. 637-6727
Sav. P. RUTKAUSKAS Viską paima iš namų ir išvalytus pristato.

Windsor
DRY CLEANERS & DYERS CO. LTD.
1205 CHURCH AVENUE, VERDUN, P.Q. TEL. 768-6679.

Valome visokius drabužius, langų užuolaidas, lovų užtiesalus, antklodes, karpetus, sopkas ir visą kitą namų apyvoką. Windsor yra moderni valykla, turinti 20 metų patirtį šiam darbe. Turinti naujai įrengtą moderniausią drabužių apsaugą (storage) ir greitą patarnavimą.

Savininkai: A. Keršys, P. Petrulis, P. Keršulis, A. Greibus.

Baltic Woodwork Co. TEL. 366-3884
K. KIAUŠAS ir J. ŠIAUČIULIS
547 Lafleur Ave., LaSalle (650) P.Q.

Daromos įvairios durys, langai, virtuvės kabinetai ir kiti įvairūs medžio dirbiniai.

BELLAZZI-LAMY INC. TEL. 366-6941
BOIS DE CONSTRUCTION BUILDING MATERIALS
7682 BLVD. CHAMPLAIN coin 61ème Ave., LaSalle

ĮVAIRI MEDŽIO STATYBINĖ MEDŽIAGA: Durys, langų rėmai, Izoliacija, Ten - Test, Masonite, statybinis popieris, cementas, B.P. išdirbiniai, cementas ir kt.

"EDCO" Construction Co. Ltd.
Skambinti W. Lapenciuviui -- 366-6237.

- Visokių namų pardavimas ir išnuomavimas LaSalėje (5%, 4%, 3% kambariai).
- Su bendru apšildymu ir atskirai.
- Su virtuvės pežium, šaldytuvu ir be jų.
- Žemos kainos ir naži įmokėjimai.

KELEIVIS
Aišku, esate girdę, kad tai laikraštis, kuris jau eina 62-
sius metus. Jį vieni giria, kiti peikia, bet visi jį mėgsta skaityti. Kodėl?
Todėl, kad jis niekam nepataikauja ir nesibijo teisybės rašyti. Teisingomis žiniomis iš visur (daug rašo ir apie dabartinę Lietuvos gyvenimą) laikraštis per 61 metus pelnė gerą vardą ir pasitikėjimą.

Keleivis duoda ir teisingų patarimų, jame rasite gražių pasakymų bei eilėraščių. Jis turi ir moterų skyrių. Prenumerata tik \$5.00.

Jau galima gauti --- 1969 --- metų Keleivio Kalendorių --- Kaina \$1.00.

SĖJA
Tautinės, demokratinės minties menesinis lietuvių laikraštis. Leidžia Varpininkų leidinių fondas.
Redaktorius Grožvydas Lazauskas.
Administracijos adresas: Juozas Urbelis
1649 N. Broadway, Melrose Park, Ill. 60160 USA.
Prenumerata: JAV ir kitur \$5.00 metams.

Toronto jaunimo ansamblio "Birbynė" kvartetas, Montrealio jaunimo ansamblio "Gintaras" atidarymo metu. J. Šablauskio nuotrauka.

KLB Kr. Valdybos vicep. Step. Kairio kalba, pasakyta "Gintaro" ansamblio atidarymo progą:

Ši balandžio mėn. 26-toji diena liks maloni prisiminimu tiek jums, mielas jaunime, tiek jūsų tėveliams, jūsų vadovams, visiems Montrealio lietuviams. Visi džiaugiamės ir gėrimės šiandien oficialiai į mūsų kultūrinį gyvenimą įžengiančia nauja jauna grupe.

Prie šio džiaugsmo savo sveikinimais jungiasi ir Lietuvių Bendruomenės Kanados Kr. valdyba, kurios vardu jums geriausius linkėjimus čia perduodu.

Tiesiog nuostabu, kai pagalvoji, kad, nors jau ir ketvirtadalis šimtmečio prabėgo čia toli nuo tėvynės, bet visvien dar vis skamba lietuviška daina, skamba kanklės, skudučiai ir rageliai, ir, atrodo, net geriau negu prieš 10-tį metų. Vis atsiranda jaunoji pakaita tiems, kurie pagal neišvengiamą gyvenimo dėsni išsisėmė, nuvargo. Reiškia, mes esame dar gyvi.

Šių keletos metų bėgyje, štai, Kanadoje atsirado Londono "Baltija", Toronto "Birbynė", Toronto skautų-čių tautinių ins-

trumentų grupė, Delhi skudutinių grupės užuomazga, Hamiltono skaučių kanklininkų vieneto užuomazga, dabar ir jūsiškis "Gintaras".

Visas šis sąjūdis kyla iš to, kad jaunieji tiki, jog mūsų tautos kultūrinės vertybės yra tiek didelės, kad jas verta stengtis išlaikyti.

Toli nuo mūsų tėvų žemės-jie mato Lietuvą tautinio šokio ritme, jie girdi Lietuvą liūdnos ar linksmos dainos gaidoje, nuostabioje sutartinėje, kanklių harmoningame skambėjime, švilpiančių skudučių sinkopėse ir disonansuose, ragelių liūdnoje raudoje, jie mato Lietuvą tautinių raštų žavinčiame margugume.

Už visą tai jums visiems mūsų, ypač vyresnės kartos, nuoširdi padėka, nes mūsų rūpestis nebuvo veltui.

Jūs, mieli gintariečiai-tės, turėsite malonių valandų šiame dailiame draugų būryje. Kad

džiaugsmas būtų didesnis-stenkitės kiekvienas įnešti savo dalį į bendrą darbą, nes tik tada darbo vaisiai bus ryškūs. Siekite tobulumo kiekvienas savo srityje-šokėjai, dainininkai, kanklininkės, skudutinininkai, lumzdelininkai, ragelių pūtėjai. Visi jūs esate svarbūs ansamblyje. Nepagalėkite laiko išmokti tai kas pavesta, atlikite tai rūpestingai, ne "bile kaip". Iš to bus savimi pasitenkinimo, bus pasitenkinimo vadovams ir klausytojams. Iš tų pastangų ateis jums tikros laimės valandėlių, nes jos ateina visiems tiems, kurie kuria grožį iš širdies. Šiam darbui tenka ir teks vieną kitą valandėlę nuo asmeniško malonumų atitraukti: nuo kino, nuo televizijos programos ir panašiai. Nesigallėkite to laiko, bet didžiulitės turėdami progos grožį kurti ir jį skleisti aplinkoje, galėdami per kūrybos darbą save kitam žmogui atiduoti, savajai bendruomenei, pagaliau, per tai, ir pasauliui.

Jūs esate kiekvienas tam tikro masto kūrėjas ansamblyje. Kiekvienas koncertas yra jūsų asmeniškas ir drauge kolektyvinis kūrinys. Kiekviena vokalinė ar instrumentinė frazė, šokio judesys yra jūsų asmeninė ir drauge kolektyvinė kūryba. Tik taip žiūrėkite į savo darbą siekdami tobulumo ir... dirbkite.

Be darbo nieko negalima atsiekti nei moksle, nei mene. Ir tik po gerai atlikto kieto darbo, laimės valandos yra šiltos.

Nenuvilkite savo vadovų. Viskas, ką čia matome ir ką girdėsime, atsiranda ir jų pastangomis. Kiekviena repeticija, kiek-

LIETUVIŠKAS PUSVALANDIS GIRDIMAS KAS ŠEŠTADIENIS PER **CFMB** STOTI
BANGA 1410, 10:00 VALANDĄ VAKARO
TEL. 669-8834. Programos vedėjas L. Stankevičius

HIGHLAND AUTO BODY
CALEX GAS BAR
DIRBTUVĖ---GARAŽAS
611b Lafleur Ave. LASALLE Tel. Buss. 366-7281
Savininkai: V. Sušinskas 389-0571 ir J. Zavys 365-3252

Lietuviams nuolaida.
Atliekami įvairūs automobilių taisymo ir dažymo darbai:
Infra red & Vinyl Tops painting
Gazolinas, Alyva ir kiti patarnavimai
Padangos žemiausiomis kainomis ir baterijos.

JOE'S BUTCHER & GROCERY
LAURINAITIS JUOZAS
TEL: 524-0209
1918 Frontenac Street, Montreal, P.Q.
(Prie požeminio "METRO" stoties).

DĖMESIO!
• Papigintos sviežios dešros, vietoj už svarą 85 ct. -- parduodama po 65 ct.
• Papiginti minkšti gėrimai: Gurd's ir Orange didelėmis bonkomis, vietoj 42 ct. už 2 bonkas -- parduodama po 29 ct.
• Taip pat alus visų rūšių. (Nuolaidos be pristatymo).

Jetté & Frère Itée
Plumbing & Heating kontraktoriai
140 - 2e AVENUE LASALLE **366-0330**

- Šildymo ir vandentiekio taisymai ir nauji įrengimai
- Gazinių priemonių pardavimas ir įrengimai
- Apkainavimas nemokamas

LaSalle
AUTOMOBILE INC.
7635, BOUL. LASALLE LASALLE, QUÉBEC TEL. 366-7818
LAURENT DAIGNEAULT Président

- DART
- CORONET
- CHARGER
- DODGE
- CHRYSLER
- CAMION
- DODGE

Tony's Photo Studio
1920 FRONTENAC ST. - MONTREAL, P.Q.
TEL. 525-8971. T. Laurinaitis

PORTRETAI - VEDYBOS - KRIKŠTYNOS
SUKAKTUVES MAŽAMEČIAMS
ĮVAIRIOS PROGOS

A.B.C. SIUNTINIŲ AGENTŪRA

KALMAITIS JUOZAS KAUNAS

3891 St. Lawrence Blvd. Montreal 18, P.Q. Tel. V14-9098

- ABC yra tik viena kompanija Montrealyje, kuri įgaliota priimti siuntinius ir legaliai išrinkti mūto mokesči.
- ABC aptarnauja Montrealyje LIETUVIUS klientus, kurių pilną pasitikėjimą turi jau 14-ka metų.
- ABC turi dideli pasirinkimą įvairių gėrybių siuntiniams, --- aukščiausios kokybės ir žemiausia kaina!!!
- ABC prima ir pinigų už kuriuos jūsų giminės gali nusipirkti įvairias prekes dolerinėse krautuvėse Lietuvoje.
- ABC turi SPECIALIUS maisto produktus siuntiniams į Lietuvą: UŽ ½ KAINOS (50% NUOLAIDA) Visokios rūšies maisto pavyzdžiai ir šimtai kitokios rūšies maisto produktų, šokolado ir t.t. Prašykite katalogo.

110 sv. cukraus \$15.50 Šitos kainos įskaitant: produktus,
110 sv. miltų \$21.50 miltų, persiuntimo mokesčių ir t.t.
110 sv. ryžių \$25.00 Jūs nemokėsite nė vieno cento
22 sv. taukų \$12.70 daugiau!

NELAUKdami UŽEIKITE I ABC IR UŽSAKYKITE SIUNTINIUS, TADA ISVENGSITE SKUBĖJIMO
ABC patarnavimas --- 100% pasitekinimas!

AUŠROS VARTŲ PARAPIJOS CHORO METINIS KONCERTAS

gegužės mėn. 10 d. 7:30 val. vakaro punktualiai. Įvyks A. V. parapijos salėje.

Po koncerto šokiai, grojant puikiam orkestrui.

Bufetas *** Loterija.

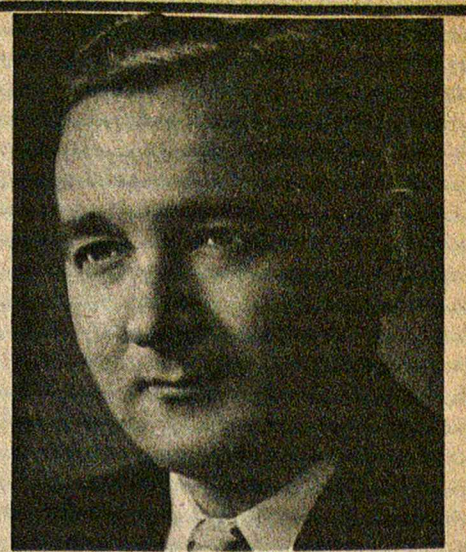
Įėjimo auka: \$2.50 suaugusiems, \$1.00 moksleiviams.

Maloniai kviečiame atsilankyti.

Rengėjai.

Choro dirigentė M. Roch.

Choro vedėjas A. Keblys.

ARTĖJANT A. V. PARAPIJOS CHORO METINIAM KONCERTUI

Darboįkarštis, lyg per šieną, piūtę. Ir visur girdėti jų skambūs garsai. Jei sąskambis blogas – ir vėl darbas, šlifavimas ir jie lygtie aksamaliai dailina blizgina savąjį darbą, nes neužilgo turės parodyti jums, rampos šviesoje, ką jie taip užsidariusiai ir kantriai darė ir kalė. Jaučiasi įtampa visuose baruose, nes ta diena artėja šuoliais, o mūsų dirigentė nėra pilnai patenkinta ir vis dar ieško tu meninių išdallinimų. Pasirinktas repertuaras nėra mažas ir lyg didžiulis kalnas, sleigia savo sunkumą. Bet ryžtas ir nuoširdus darbas palengvina tą našta, nes norime jums duoti nepamirštamą vakarą; tokį, kurio laikas nėra pajėgus išdildyti.

Duosime jums naujų dainų pykę. Jų tarpe bus ir lyg maža premjera su vienu komp. Gaidelio kūriniu. Tikimės, kad ir jis tą vakarą bus mūsų tarpe.

Oktetas, a. a. K. Žilūno pagerbimui, išsitrinko kūrinių, kurį Z. Lapinas specialiai jiems aranžavo. Išgirsite taip pat ir jauno bajoro ryžtingą dainą, rengiantis žygiui prieš kryžiuočius. Taipogi ir daugelį kitų negirdėtų dainų ir jūsų pamėgtas operines dainas ir romansuojančias mergaites.

Tikimės, kad jūs mūsų neapvilsite ir savo gausiu dalyvavimu įrodysite, kad dainą ir tos dainos išpildytojus mėgstate ir nenorite, kad ji Montrealyje nutiltų.

vij.

PADĖKA

Julė ir Elena Ažuolaitės, iš Brazilijos, svečiavosi pas gimines JAV-se ir Kanadoje.

Išvykdamos į namus dėkoja visiems jas taip nuoširdžiai priėmusiems ir kviečia atsilankyti Brazilijon.

Ažuolaičiai Sao Paulo mieste turi nuosavą verslą – įvairių sągų dirbtuvę.

DLK VYTAUTO KLUBO INFORMACIJA

Dar taipnėseniai Montreallio lietuviškoje spaudoje ir organizacijų susirinkimuose daug buvo kalbama apie lietuviškos salės reikalingumą Montrealyje.

Vytauto Klubas, kaip seniausia savišalpos dr-ja, ryžosi tą darbą įvykdyti. Ir šiandien mes turime salę, kuri kainavo \$300.000. Yra pasididžiavimas, kad ant pagrindinės St. Catharine gatvės didelė raudonų šviesų iškaba skelbia "Lithuanian Club". Tai sako, kad šiam 2.000.000 gyv. mieste ir lietuvių esama. Bet gaila, kad ne visi lietuviai supranta šūkį – Savi pas savus! Klubo statybos metu atsirado gerų lietuvių ir jie sudėjo pirmąją paskolą \$170.000. Pastatas baigtas. Bet tai dar ne viskas. Reikalinga daug daugiau rėmėjų, kad pastatą išlaikyti ir paskolą gražinti. Paskutinis klubo šėrininkų susirinkimas, kuris įvyko š. m. balandžio mėn. 20 d. nutarė prašyti klubiečių papildomos paskolos – po \$100 nuo šėrininko 3 metams, be nušimčių. Tuo būdu nereikėtų keisti bei papildyti Charterį. Užsilikusios skolos sunkina klubo veiklą bei kenkia vardui.

Jau laike susirinkimo atsiliepė daugelis šėrininkų ir sudėjo virš \$3000. Tai gražus pavyzdys. Bet kviečiame visi kiti klubiečiai ir ypatingai, kurie dar nėra prisidėję prie klubo statybos.

P. ALINAUSKAS

DLK Vytauto klubo vicepir.

SV. KAZIMIERO PARAPIJOS choro koncertas įvyks šeštadienį suteikė malonumo pasiklausyti ne tik saviems parapijiečiams, bet žymiai daliai lietuvių, atvykusių iš vakarų Montreallio miesto dalies Ypač atkreiptinas dėmesys į abiejų parapijų chorų gražų bendravimą, kurie ne pirmą kartą vieni pas kitus svečiuojasi. Šį kartą Aušros Vartų parapijos choristai buvo svečiai. Koncertas buvo turiningas programa, pradedant mišriu, vyrų ir moterų choralais. Ba-

Šių metų NL spaudos baliaus šokių vertinimo komisija: iš kairės S. Piečaitienė, B. Malaiškie, B. Nagienė, V. Žilys, J. Piečaitis ir L. Girinis-Norvaisa. R. Kunnapuu nuotrauka.

letą šoko D. Lukauskaitė, be to, neapsieita ir be tautinių šokių, kuriuos išpildė skautai Vyčiai. Galima būtų pasakyti, kad su viskuo apsiirantama. Tad ir šis koncertas nepadarė išpūdžio lygaus kaip jis buvo įvykęs prieš metus laiko. Ar nevertėtų abiejų parapijų chorų apjungti panašiam koncertui? Pr.P.

AUŠROS VARTŲ PARAPIJOS organizuojamas tarybos posėdis įvyko pirmadienį; antrasis posėdis šaukiamas gegužės 12 d. 7:30 val. vak. parapijos salėje.

- Gegužinės pamaldos-trečiadieniais ir penktadieniais 7:30 v.v.
- Sekmadienį buvo atvykęs J.E. vyskupas Vincentas Brizgys ir suteikė sutvirtinimo sakramentą.

- Pereitą pirmadienį, pastoviam apsigyvenimui iš Lietuvos atvažiuo Izidoriaus Gorio žmona.

- Pp. Kuprevičių dukters vyras W. Robinson gavo paaukštinimą darbe-head office manager-Toronte.

- P. Snapkauskienė buvo išvykusi į Vancouver, B. C. aplankyti dukters ir sūnaus.

- P. Baltakienė buvo išvykusi Floridonį brolio žmonos laidotuves.

- P. p. Vilimų sūnus Jonas, kuris dirbo General Motor kompanijoje, Oshawa, dabar gavo paaukštinimą ir persikėlė į Londoną, Ont.

*** Motinos Dienos minėjimas gegužės mėn. 11 d. prasidės 5 v. p.p. šv. mišiomis Aušros Vartų bažnyčioje. Tuojau po mišių salėje įvyks motinoms pagerbti akademija. Paskaitą skaitys Tėviškės Žiburių redaktorius kun. J. Gaida. Programą išpildys Lituanistinių Kursų mokiniai ir Zigmo Lapino vadovaujamas ansamblis "Gintaras".

Visuomenė kviečiama skaitlingai dalyvauti.

* Lituanistiniai Kursai mokslo metus baigia gegužės 31 dieną. Keliamieji egzaminai į aukštesnį kursą jau dabar vyksta. Trečiam kursui egzaminai iš lietuvių kalbos ir lietuvių literatūros gegužės 24 dieną, atsakomieji iš tikybos, lietuvių kalbos, lietuvių literatūros, Lietuvos istorijos ir geografijos gegužės 31 dieną.

Gegužės 31 dieną 7 val. p. p. Aušros Vartų parapijos salėje mokslo metų užbaigimo aktas, vaišės ir pasilinksminimas. Šokiams gros geras orkestras.

KURSŲ VEDĖJA

- E. Kardelienės muzikos mokinių koncertas įvyks birželio 15 d. 7 val. vak. Aušros Vartų par. salėje.

SILVIJA AKSTINAITĖ VĖL LAIMĖJO PREMIJĄ

1968 metais Quebeco provincijos mokyklose buvo paskelbtas konkursas nupiešti plakatui. Konkurso ruošė Gyvulių Globos draugija. Tuomet Silvijos Akstinaitytės plaktas laimėjo pirmąją premiją provincijoje. Konkurse dalyvavo mokiniai iš 300 mokyklų. Gi šiais metais tas pats plaktas buvo išsiųstas į Denver, Colorado, kur kasmet ruošiamas mokyklinio amžiaus vaikų paroda. Šimetinės parodos tema buvo "Gyuliai dailėje". Šioje parodoje Silvija laimėjo antrąją premiją. Plakate vaizduojama gėlės ir virš jų maža bitelė. Užrašas toks: "Nepamirškite ir manęs".

KĄ GERIAUSIA SIŪSTI LIETUVON?

Intertrade Express Corp. (125 East 23rd Street, New York, N.Y. 10010) informuoja spaudą, kad geriausia siųsti sovietinėse srityse gyvenantiems dovanų pažymėjimus (Gift certificate). Juos gavę žmonės gali pirkti ką nori ir kada nori. Už juos taip pat galima gauti daugiau, perkant dolerinę krautuvę. Jose, agentūros teigimu, galima pigiau nusipirkti ir aukštesnės kokybės prekių, pagamintų Vakaruose. (Žiūr. skelbima 7 psl.).

Atkelta iš 7 psl.

STEP. KAIRIO KALBA...

vienas koncertas, kiekviena instrumentalinė pamoka reikalauja laiko, nervų aukos, reikalauja viso žmogaus. Didžiokitės, mieliai, savo vadovais ir jiems padėkite geru elgesiu, tvarkingumu, bendradarbiavimu.

Tokius vadovus, kaip jūsų, mes mielai į Torontą pasiimt norėtume...

Mieli "Gintaro" vadovai, p. Zigmą Lapinai, p. Ina Kličiene ir p. Hilda Lapiniene, šį jūsų veikla neugdą jūsų medžiaginių turtų, priešingai, jus nuolatiniiais rūpesčiais apkrauna. Bet ką gi kito galėtum žmogus veikti, kai iš prigimties širdis dainuoja ir ta daina norisi dalytis su kitu žmogumi? Tokia jau menininko prigimtis ir paskirtis – skleisti aplinkoje šviesą, kurią jo širdyje įžiebė pats Didysis Šviesos Šaltinis. Dėkingi mes esame jums už šviesos spindulių sklaidimą mūsų tautinėje bendruomenėje ir už jos ribų, už alkią grožiui žadinimą mūsų jaunoje kartoje. Išlaikyti teilgiausius metus šioje savanoriškoje tarnyboje jaunimo laisvei, vesdami jį pozityviu kūrybingu, nuolatį grožį vedančiu keliu. Tikėkime, kad iš tų jaunųjų eilių ateis pajėgų, laikui negailestingai bėgant, jum pa-keisti, kad lietuviška daina ir kanklės nenuitiltų, ko jūs ir mes visi trokštame.

Tegu auga ir klesti "Gintaras"!

Tegu, anot Maironio, skamba jo dainos po šalis plačiausias.

Tegu padeda jis įkvėpti jaunose lietuvių širdyse Tėvų žemės meilę ir tikėjimą į Lietuvos laisvės rytą!

Stepas KAIRYS
KLB Krašto Valdybos
vicepirmininkas

DR. A. S. POPIERAITIS
3. A., M.D., C.M., M.Sc., L.M.C.C., F.R.C.S. (c).
CHIRURGINĖ PRAKTIKA
KREIPTIS TEL. 931-3275.
SEAFORTH MEDICAL BUILDING
3550 Cote Des Neiges Rd., Suite 720.

Dr. E. ANDRUKAITIS
832 St. Joseph Blvd. E.
(kampas St. Andre)
TEL. 522-7236.

Dr. J. MALIŠKA
Dantų gydytojas
1440 St. Catherine Street W.
Room 600
Tel: 866-8235, namų 488-8528.

Dr. A. O. JAUGELIENĖ
Dantų gydytoja
1410 Guy St. pirmas aukštas
11-12 kambarys.
Tel. 932-6662; namų 737-9681.

Dr. V. GIRIUNIENE
Dantų gydytoja
5330 L'Assomption Blvd.
Tel. 255-3535.

ADVOKATAS
Suite 205
J.P. Miller B.A., B.C.L.
168 Notre Dame St. E.
Tel: 866-2063; 866-2064.

NOTARAS
Sun Life Building
Suite 2001
J. BERNOTAS, B.A., B.C.L.
Tel. 866-1359.

JUOZAS GRAŽYS
KAILIŲ SIUVĖJAS
• Siuvu ir parduodu
• Taisau ir remeliuoju
• Vasaras laike saugojimas (Storage)
6396-Bannantyne Verdun, Montreal
Tel. 767-6183.

LITAS
MONTREALIO LIETUVIŲ KREDITO UNIA
ADRESAS: 1465 De Seve Street
Montreal 205, Que.
TEL. 766-5827.

MOKA UŽ:
DEPOZITUS 5.0%
ŠĖRUS (numatyta) 5.5%
TERM.IND. 1 metams 6.5%
TERM.IND. 2 " 6.75%
TERM.IND. 3 " 7.0%
Nemokamas gyvybės draudimas
iki \$2,000 žrų sumos.

DUODA PASKOLAS:
ASMENINES iš 9%
NEKILN. TURTO iš 8.5%
Išskaitant gyvybės apdraudą
iki \$10,000.
JAU IŠDUOTOS PASKOLOS iki
termino lieka senomis palūkanomis
(pradedant 6.5%).

KASOS VALANDOS: 1465 De Seve St., sekmadieniais nuo 10:30 iki 12:30 val. Darbo dienomis - nuo 10 iki 3 val. kasdien, išskiriant šeštadienius. Vakarais -- trečiadieniais ir penktadieniais nuo 7 iki 9 val.
3907 Rosemount Blvd., tel. 722-3545. Diena-penktadieniais nuo 1 iki 6 val. Vakarais - pirmadieniais, trečiadieniais ir penktadieniais nuo 7 iki 9 val.
Sekmadieniais nedirbama vasara nuo birželio 15 d. iki rugsėjo 15 d. ir per visus ilguosius savaitgalius

APSIDRAUSK!
ADAMONIS INSURANCE AGENCY, INC.
GAISRAS - AUTOMOBILIAI - ATSAKOMYBĖ - GYVYBĖ
3907 A Rosemont Blvd.
TEL: Off.: 722-3545; Res. 256-5355
S-tos "Litė" nr. 752D

P. ADAMONIS
Chartered Insurance Broker
Su teise dirbti Quebec'o ir Ontario
PROVINCIOSE
Sokr. M. Arlauskaitė, tel. 722-3986.

A. J. Norkeliūnas
Commissioner of the Superior Court of Montreal
MONTREAL ENTERPRISES Reg'd
VISŲ RŪŠIŲ DRAUDIMAS
6695 — 35th Avenue, Rosemount,
(kamp. St. Zotique)
Montreal. Telefonas RA. 7-3120

Keating FORD Sales Limited
FALCON -- FAIRLANE
GALAXIE -- THUNDERBIRD
MUSTANG -- TRUCKS
4475 BANNANTYNE AVE.,
VERDUN, QUE.
TEL. 769-8831

USED CARS
1 year guarantee
Kreipkitės į
LEO GURECKAS
Sales Manager's Assistant
Keating Ford Lietuvos atstovas
769-8831.
Tel: namų 366-2548